

Nr opracowania: 23-01/BIOZ
Kategoria obiektu: IX
Data: Wrzesień 2023

Temat:

Przebudowa, rozbudowa i remont budynku Uniwersytetu Łódzkiego przy ul. Sienkiewicza 21 w Łodzi, wraz ze zmianą jego sposobu użytkowania z funkcji dydaktycznej na budynek usługowy o funkcji nauki i kultury z częścią o funkcji zamieszkania zbiorowego (centrum kultury z pokojami gościnnymi) rozbiórką balkonów i schodów zewnętrznych wraz z zadaszeniem, oraz wykonaniem ocieplenia elewacji północnej oraz zachodniej, budową szklanego świetlika nad dziedzińcem wewnętrznym oraz realizacją niezbędnej infrastruktury technicznej i zagospodarowania terenu.

Lokalizacja inwestycji:

Łódź, ul. Sienkiewicza 21, dz. nr ewid. 117/1, fragment dz. nr ewid. 65/10 obr. 106105_9.0006 Łódź Śródmieście

Inwestor:

Uniwersytet Łódzki
ul. Narutowicza 68, 90-136 Łódź

Jednostka projektowa:

LEM Studio Architektoniczne Sp. z o. o.
ul. Zabłocie 39, 30-701 Kraków

Branża:

Informacja BIOZ

Zespół projektowy:

Imię i nazwisko	Branża	Specjalność	Uprawnienia	Podpis
mgr inż. arch. Miłosz Sanetra	Architektura Projektant	upr. bud. do projektowania bez ograniczeń w spec. architektonicznej	MP-1584 MPOIA038/2009	mgr inż. arch. Miłosz Sanetra Uprawnienia budowlane do projektowania bez ograniczeń w spec.ności: architektonicznej nr ewid. MPOIA/038/2009

SPIS ZAWARTOŚCI

Spis treści

1. DANE OGÓLNE	5
1.1 Nazwa i zakres inwestycji:	5
2.1 Adres inwestycji:	5
2.2 Inwestor	5
2.3 Jednostka projektowa	5
2.4 Podstawa opracowania	5
3. OGÓLNY OPIS	6
3.1 Zakres robót całego zamierzenia budowlanego:	6
3.2 Wykaz istniejących na działce obiektów budowlanych:	6
3.3 Elementy zagospodarowania terenu, które mogą stwarzać zagrożenie bezpieczeństwa i zdrowia ludzi:	6
3.4 Zagrożenie dla bezpieczeństwa i zdrowia ludzi występujące podczas budowy:	6
3.5 Organizacja i procedury w zakresie BHP i ppoż.	6
3.6 Sposób prowadzenia instruktażu pracowników przed przystąpieniem do realizacji robót szczególnie niebezpiecznych	7
3.7 Informacja o prowadzeniu robót i zagrożeniach	8
3.8 Roboty na wysokości	8
3.9 Roboty rozbiórkowe	10
3.10 Zagrożenie pożarowe	10
3.11 Wykaz środków technicznych i organizacyjnych zapobiegających niebezpieczeństwom wynikającym z wykonywania robót budowlanych w strefach szczególnego zagrożenia zdrowia:	11
3.12 Przechowywanie dokumentacji budowy i dokumentów, dotyczących eksploatacji maszyn i urządzeń technicznych	12

1. DANE OGÓLNE

1.1 Nazwa i zakres inwestycji:

Przebudowa, rozbudowa i remont budynku Uniwersytetu Łódzkiego przy ul. Sienkiewicza 21 w Łodzi, wraz ze zmianą jego sposobu użytkowania z funkcji dydaktycznej na budynek usługowy o funkcji nauki i kultury z częścią o funkcji zamieszkania zbiorowego (centrum kultury z pokojami gościnnymi) rozbiórką balkonów i schodów zewnętrznych wraz z zadaszeniem, oraz wykonaniem ocieplenia elewacji północnej oraz zachodniej, budową szklanego świetlika nad dziedzińcem wewnętrznym oraz realizacją niezbędnej infrastruktury technicznej i zagospodarowania terenu.

1.2 Adres inwestycji:

Łódź, ul. Sienkiewicza 21, dz. nr ewid. 117/1, oraz fragment dz. nr ewid. 65/10, obr. 106105_9.0006 Łódź Śródmieście

1.3 Inwestor

Uniwersytet Łódzki, ul. Narutowicza 68, 90-136 Łódź

1.4 Jednostka projektowa

LEM Studio Architektoniczne Sp. z o.o.
ul. Zabłocie 39, 30-701 Kraków NIP: 676-238-36-75

1.5 Podstawa opracowania

- o Umowa z dnia 09.03.2023
- o Konsultacje z Inwestorem
- o Wizje lokalne
- o Ogólnie obowiązujące przepisy prawa i Polskie Normy Techniczne.
- o Rozporządzenie Ministra Infrastruktury z dnia 12 kwietnia 2002 w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać budynki i ich usytuowanie (tekst jedn. Dz. U. z 2015 r., poz. 1422).
- o Ustawa z dnia 7 lipca 1994 r. - Prawo budowlane (tekst jedn. Dz. U. 2016. 290 ze zm.)
- o Uchwała nr xxix/756/16 rady miejskiej w Łodzi z dnia 11 maja 2016 r. w sprawie uchwalenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla części obszaru miasta Łodzi położonej w rejonie alei Tadeusza Kościuszki i ulic: Zachodniej, Ogrodowej, Północnej, Wschodniej, Prezydenta Gabriela Narutowicza, Henryka Sienkiewicza, Juliana Tuwima i Andrzeja Struga
- o mapa do celów projektowych wykonana przez ADT sp. z o.o.
- o Program funkcjonalno-użytkowy (PFU)
- o Opinia geotechniczna i dokumentacja badań podłoża gruntowego z projektem geotechnicznym, określająca warunki gruntowo-wodne w rejonie budynku – opr. GEO-BUD Zakład Usług Geologicznych Krzysztof Piel i Bartosz Stępień – marzec 2023 r.
- o Zgoda autora muralu Jerzego Bystrego na renowację i wprowadzenie koniecznych zmian.
- o Wytyczne Konserwatorskie WUOZ-ZN.5183.516.2021.ADB
- o „Program prac remontowo-konserwatorskich dotyczący fasad budynku” – opr. Natalia Pawłowska – czerwiec 2023 r.
- o „Program prac remontowo-konserwatorskich dla elementów wystroju” – opr. Natalia Pawłowska – czerwiec 2023 r.
- o „Program prac remontowo-konserwatorskich dla sztukaterii” – opr. Natalia Pawłowska – czerwiec 2023 r.

2. OGÓLNY OPIS

2.1 Zakres robót całego zamierzenia budowlanego:

przygotowanie i uporządkowanie terenu przeznaczonego pod budowę,
roboty rozbiórkowe,
wykonanie stropów żelbetowych
wykonanie żelbetowych schodów zewnętrznych
wykonanie szybu windowego
wzmocnienia ścian
wykonanie ścian działowych w technologii g-k
remont konserwatorski elewacji
remont konserwatorski wnętrz
Wymiana i remont konserwatorski drewnianej stolarki okienne, drzwiowej oraz detal wnętrz
wykonanie prac zabezpieczających przeciwpożarowo budynku,
wykonanie izolacji przeciwwilgociowej i termicznej obiektów,
wykonanie instalacji wewnętrznych,
wykonanie prac wykończeniowych wewnętrznych
zagospodarowanie terenu wokół budynku

2.2 Wykaz istniejących na działce obiektów budowlanych:

Istniejący budynek UŁ „Motyl” ma działkę nr 117/1 oraz na działce nr 65/10 schody zewnętrzne wraz z zadaszeniem do budynku Motyl.

2.3 Elementy zagospodarowania terenu, które mogą stwarzać zagrożenie bezpieczeństwa i zdrowia ludzi:

Żuraw

2.4 Zagrożenie dla bezpieczeństwa i zdrowia ludzi występujące podczas budowy:

- prowadzenie rozbiórek, demontaż elementów zawierających azbest -jeśli zostanie stwierdzony
- prowadzenie prac na wysokości powyżej 5m, a w szczególności
- wykonywanie warstw izolacji dachu, krycie blachą,
- wykonywanie obróbek blacharskich /niebezpieczeństwo upadku z rusztowań lub dachu/,
- wznoszenie ścian /niebezpieczeństwo upadku z rusztowań/,
- wykonywanie stropów /niebezpieczeństwo upadku z rusztowań/,
- wykonywanie prac na elewacji /niebezpieczeństwo upadku z rusztowań/.
- Prace przy wykopach o ścianach pionowych bez rozparcia o głębokości powyżej 1,5m oraz wykopów o bezpiecznym nachyleniu o głębokości ponad 3,0m, a w szczególności:
wykonywanie ścian i murów oporowych /niebezpieczeństwo przysypania ziemią/.
- wykonywanie prac z udziałem żurawia wieżowego:
niebezpieczeństwo związane z zerwaniem się transportowanego materiału (demontowane elementy istniejącej ściany),
- niebezpieczeństwo związane z uszkodzeniem żurawia.

2.5 Organizacja i procedury w zakresie BHP i ppoż.

Generalny Wykonawca powinien zatrudniać specjalistę do spraw BHP i P.POŻ., posiadającego wymagane uprawnienia i kwalifikacje w tym zakresie oraz uprawnienia budowlane w zakresie nadzoru i projektowania.

Generalny Wykonawca sporządza plan zagospodarowania placu budowy:
z zapewnieniem koniecznej ochrony przeciwpożarowej ,
z zapewnieniem bezpieczeństwa i higieny pracy ,

- z zapewnieniem ochrony zdrowia,
- z zapewnieniem ochrony środowiska i ochrony sanitarnej,
- z odpowiednim przeprowadzeniem i oznakowaniem ogrodzenia,
- z oszczędnym gospodarowaniem przestrzenią konieczną do przeprowadzenia budowy,
- z usytuowaniem placów składowych w obrębie realizowanej inwestycji.

Zagospodarowanie terenu budowy powinno być zgodne z dokumentacją projektową i zapewnić bezkolizyjne wykonanie robót, przy zachowaniu ciągłości pracy pozostałej części budynku. Dla prowadzenia robót i bezpiecznego ich kierowania zakłada się stały pobyt kierownika robót jako osoby odpowiedzialnej za te prace. Procedury i niejasności dotyczące procesu budowy wyjaśnia kierownik budowy z ramienia GW wszystkim podwykonawcom. Kierownictwo budowy musi posiadać odpowiednie kwalifikacje. Kierownictwo budowy wraz z podwykonawcą przeprowadza wizje lokalne w trakcie prowadzenia robót i sporządza protokół z podaniem ewentualnych niedociągnięć w zakresie BHP.

Przystępując do prac personel musi być trzeźwy, wypoczęty, w dobrej kondycji psychicznej i fizycznej, ubrany we właściwą dla rodzaju prac odzież ochronną. W zależności od potrzeby należy wyposażyć pracowników w sprzęt chroniący przed upadkiem: szelki bezpieczeństwa, pasy biodrowe i linki bezpieczeństwa. Kierownik budowy z ramienia podwykonawcy sporządza program bezpieczeństwa i prowadzi instruktaże z pouczeniem o pierwszym działaniu w razie wypadku oraz podaje numery telefonów awaryjnych, a także odpowiada za noszenie odzieży roboczej i sprzętu ochronnego przez pracowników. Należy zaznajomić pracowników z wymogami BHP. Każda grupa pracowników pisemnie potwierdza, że zna wymogi w zakresie BHP ogólne i związane ze stanowiskiem pracy.

Roboty budowlane zacząć należy od przygotowania placu budowy, wyposażenia go w przenośne kabiny wc, umieszczenia tablicy informacyjnej z niezbędnymi danymi dotyczącymi budowy.

2.6 Sposób prowadzenia instruktażu pracowników przed przystąpieniem do realizacji robót szczególnie niebezpiecznych

Przy wykonywaniu wykopów i fundamentów wszyscy pracownicy powinni być zapoznani z przepisami zawartymi w Rozporządzeniu Ministra Infrastruktury z dnia 6 lutego 2003 r. w sprawie bhp przy wykonywaniu robót budowlanych /Dz. U. nr 47, poz. 401, rozdział 10 – Roboty ziemne, rozdział 14 – Roboty zbrojarskie i betoniarskie/

Przy wykonywaniu ścian wszyscy pracownicy powinni być zapoznani z przepisami zawartymi w Rozporządzeniu jw. /Dz. U. nr 47, poz. 401, rozdział 12 – Roboty murarskie i tynkarskie/

Przy wykonywaniu stropów wszyscy pracownicy powinni być zapoznani z przepisami zawartymi w Rozporządzeniu j.w. /Dz. U. nr 47, rozdział 9 – Roboty na wysokościach, rozdział 14 – Roboty zbrojarskie i betoniarskie/.

Przy wykonywaniu konstrukcji i pokrycia dachu wszyscy pracownicy powinni być zapoznani z przepisami zawartymi w Rozporządzeniu jw. /Dz. U. nr 47, poz. 401, rozdział 9 – Roboty na wysokościach, rozdział 13 – Roboty ciesielskie, rozdział 17 – Roboty dekarские i izolacyjne/.

Przy wykonywaniu prac na rusztowaniach wszyscy pracownicy powinni być zapoznani z przepisami zawartymi w Rozporządzeniu jw. /Dz. U. nr 47, poz. 401, rozdział 9 – Roboty na wysokościach, rozdział 8 – Rusztowania i ruchome podesty robocze/.

Przy wykonywaniu prac na wysokościach powyżej 1m nad podłogą lub ziemią pracownicy powinni być zapoznani z przepisami zawartymi w Rozporządzeniu j.w. /Dz. U. nr 47, poz. 401, rozdział 9 – Roboty na wysokościach/

Przy wykonywaniu prac montażowych konstrukcji stalowych i wielkowymiarowych elementów prefabrykowanych wszyscy pracownicy powinni być zapoznani z przepisami zawartymi w Rozporządzeniu jw. /Dz. U. nr 47, poz. 401, rozdział 15 – Roboty montażowe/.

Przy wykonywaniu prac z użyciem żurawia wszyscy pracownicy powinni być zapoznani z przepisami zawartymi w Rozporządzeniu j.w. /Dz. U. nr 47, poz. 401, rozdział 7 – Maszyny i inne urządzenia techniczne/.

Przy wykonywaniu prac rozbiórkowych wszyscy pracownicy powinni być zapoznani z przepisami zawartymi w Rozporządzeniu j.w. /Dz. U. nr 47, poz. 401, rozdział 18 – Roboty rozbiórkowe/.

Przy wykonywaniu prac spawalniczych pracownicy powinni być zapoznani z przepisami zawartymi w Rozporządzeniu j.w. /Dz. U. nr 47, poz. 401, rozdział 16 – Roboty spawalnicze/.

Przy wykonywaniu prac impregnacyjnych i odgrzybieniovych pracownicy powinni być zapoznani z przepisami zawartymi w Rozporządzeniu j.w.

/Dz. U. nr 47, poz. 401, rozdział 11 – Roboty impregnacyjne i odgrzybieniovowe/.

Przy organizacji robót należy przestrzegać przepisów zawartych w Rozporządzeniu Ministra Pracy i Polityki Socjalnej z dnia 26 września 1997 r. w sprawie ogólnych przepisów bezpieczeństwa i higieny pracy /Dz. U. z 2003r nr 169 poz. 1650/, w szczególności rozdział 6 – Prace szczególnie niebezpieczne.

2.7 Informacja o prowadzeniu robót i zagrożeniach

Przygotowanie placu budowy, m. in.: zabezpieczenie terenu przed dostępem osób trzecich, wyznaczenie dróg komunikacji pieszej i samochodowej, zabezpieczenie istniejącej infrastruktury (istn. instalacje itp.)

Wykonanie podciągów żelbetowych, ścian, stropów monolitycznych: należy przestrzegać zasad BHP przy poszczególnych robotach budowlanych, sprawdzać prawidłowość wykonania rusztowań i deskowań, usuwać deskowania po osiągnięciu przez beton projektowanej wytrzymałości, usuwanie podpór deskowań przeprowadzać w kolejności nie wywołującej szkodliwych naprężeń wznoszonej konstrukcji, wykopy fundamentowe zasypywać po wykonaniu stropów nad piwnicą, części wspornikowe stropów i balkony obciążać w ostatniej kolejności, dopiero po ich zakotwieniu w stropach, stosować stężenia ścian do czasu ich przytrzymania stropami, bruzdy w ścianach należy murować w trakcie wznoszenia ścian.

Wykonanie nowej konstrukcji stropu, prace dekarские: kolejność montażu musi zapewniać możliwe najszybsze tworzenie samostatecznych zespołów elementów konstrukcji oraz łatwość i bezpieczeństwo montażu.

Roboty wykończeniowe: zaleca się wykonywanie tynków po okresie osiadania i skurczów murów. Osoby zatrudnione przy montażu i rozbiórce rusztowań muszą być przeszkolone w zakresie wykonywania danego typu rusztowania, nie wykonywać rusztowań w warunkach złej widoczności, opadów, silnego wiatru i burzy, należy dokonać odbioru i okresowych sprawdzeń rusztowań przez nadzór techniczny, rusztowania usytuowane w miejscach przejść lub przejazdów powinny mieć daszki ochronne, przy pracach na rusztowaniach przestrzegać zasad BHP

2.8 Roboty na wysokości

1. Zgodnie z Rozporządzeniem Ministra Pracy i Polityki Socjalnej z dnia 26.09.1997 do prac na wysokościach zaliczone są wszelkie prace wykonywane co najmniej 1 metr nad poziomem podłogi lub ziemi, z tym, że nie zalicza się do prac na wysokości, jeżeli stanowisko pracy jest osłonięte ze wszystkich stron ścianami pełnymi lub otworami oszklonymi do wysokości min. 1,5m.

2. Do pracy na wysokości można dopuścić pracowników, którzy posiadają uprawnienia do wykonywania określonych prac, mają odpowiedni stan zdrowia potwierdzony aktualnym zaświadczeniem lekarskim i wiek min. 18 lat. Pracownicy, którzy wykonują pracę na wysokości powyżej 3 m powinni posiadać zaświadczenie z odnotowaniem faktu dopuszczenia do wykonywania takich prac (Rozporządzenie Ministra Zdrowia i Opieki Społecznej z dnia 30.05.1996).

3. Praca na rusztowaniach:

- rusztowanie powinno być stabilne, wykonane zgodnie z obowiązującymi normami,
- rusztowanie powinno posiadać wyraźnie oznaczoną dopuszczalną nośność,
- rusztowanie powinno posiadać odpowiednie wejście i przejścia komunikacyjne między pomostami,
- obowiązuje stosowanie pomostów, barierek, krawężników (barierka 1,1m od pomostu, krawężnika o wys. 0,15m, barierka pośrednia w połowie wysokości barierki),
- rusztowania o stalowej konstrukcji nośnej powinny być skutecznie uziemione -zabrania się pracować na rusztowaniach zewnętrznych w czasie burzy, przy silnym wietrze, śnieżyicy i znacznym załodzeniu pomostów.

4. Praca na rusztowaniach wiszących i przesuwnych:

- rusztowanie powinno posiadać atest zatwierdzający dopuszczalną nośność,
- rusztowanie powinno być wykonane i eksploatowane zgodnie z przepisami dozoru technicznego,
- obowiązuje zakaz wykonywania prac w warunkach określonych j.w.

5. Prace wykonywane na słupach i klamrach:

- klamry i konstrukcje słupów, słupy powinny być w dobrym stanie technicznym bez uszkodzeń,
- pracownicy wykonujący zlecone czynności powinni być bezwzględnie wyposażeni w odpowiedni sprzęt ochraniający przed upadkiem tzn. szelki, pasy biodrowe, linki bezpieczeństwa zamocowane do trwałych elementów konstrukcji.
- praca nie może być prowadzona w warunkach określonych j.w.

6. Prace wykonywane z drabin i podestów roboczych:

- drabiny i podesty robocze powinny być w dobrym stanie technicznym,
- podesty o wysokości powyżej 1 m powinny być wyposażone w barierkę ochronną o wysokości 1,1m, krawężnik 0,15m oraz barierkę pośrednią.
- drabina rozstawna powinna być ustawiona w maksymalnym rozstawie na równym, twardym podłożu.
- drabina przesuwna powinna być usadowiona na równym i twardym podłożu i zabezpieczona przed przesunięciem się po podłożu,

- kąt ustawienia drabiny przesuwniej w stosunku do podłoża nie może przekraczać 75st.
- stosowane drabiny powinny być zgodne z Polskimi Normami,
- prac wykonywanych na drabinach i podestach nie prowadzić w warunkach określonych j.w.

7. Montaż i demontaż rusztowań:

- prace powinny się odbywać zgodnie z instrukcją technologiczną dla danego systemu rusztowań,
- w czasie montażu nie naruszać konstrukcji nośnej rusztowania,
- stosować odpowiedni sprzęt ochraniający przed upadkiem tzn. szelki, pasy biodrowe, linki bezpieczeństwa zamocowane do trwałych elementów konstrukcji.

8. Przed przystąpieniem do prac należy:

- 1.Zapoznać się z zakresem zadań.
- 2.Sprawdzić stan techniczny urządzeń: dopuszczalne obciążenie, oznaki braku stabilności, zamocowanie do konstrukcji stałej, dogodne wejście, pomosty, barierki i krawężniki.
- 3.Przygotować i prawidłowo założyć sprzęt ochronny zabezpieczający przed upadkiem.

9. Podczas pracy należy:

- Wykonywać czynności ściśle wg wskazówek i instrukcji przełożonych.
- Prawidłowo stosować sprzęt zabezpieczający przed upadkiem.
- Zachowywać porządek na stanowisku pracy.
- Systematycznie odkładać odpady materiałów na wyznaczone miejsca.
- W przypadku wykonywania prac spawalniczych, nie odkładać zapalonych palników, nie zawieszać ich na barierkach.

Zachowywać szczególną ostrożność przy pracach spawalniczych, przy cięciu gazowym.

Ograniczyć przebywanie na wysokości do czasu wykonywania zleconej pracy.

Przy robotach nad krawędzią budynku zastosować dodatkowe liny bezpieczeństwa w miejscach, gdzie nie ma możliwości przymocowania pracownika linką.

Stosować liny bezpieczeństwa tylko w połączeniu z szelkami.

.W możliwych przypadkach zaopatrzyć krawędzie dachów w bariery lub siatki bezpieczeństwa.

Elementy obróbek blacharskich wykonywać na dole.

Przed wejściem na rusztowanie zapoznać się z ostatnim wpisem w zeszyt konstrukcji i ustalić sposób porozumiewania ze współpracownikami.

Po wejściu na podest roboczy należy zamknąć klapę otworu technologicznego i zaczepić szelki zatraskiem amortyzatora.

10.Czynności zabronione podczas pracy na wysokości:

- 1.Wykonywanie pracy w sposób odbiegający od instrukcji.
  - 2.Wykonywanie pracy bez sprzętu chroniącego przed upadkiem.
- Palenia tytoniu i spożywania posiłków na stanowisku pracy.
  - Zrzucania z wysokości odpadów, narzędzi, sprzętu.
  - Wykonywania prac na wysokości, w stanie nietrzeźwości, przy objawach chorobowych lub innych niedyspozycjach psychofizycznych.

Przy schodzeniu i wchodzeniu na rusztowania i dachy zabrania się korzystania z innych niż wyznaczone możliwości wejścia.

Powodowania zagrożenia przez nie uporządkowane rozkładanie narzędzi, sprzętu, materiałów i odpadów.

Obciążanie stanowisk pracy na wysokości powyżej dopuszczalnych obciążeń.

11. Czynności po zakończeniu pracy:

1. Uporządkowanie stanowiska pracy.

2. Opuszczenie odpadów materiału, ciężkich narzędzi np. w skrzyni przy pomocy dźwigni lub pojedynczo na linkach.

3. Zgłoszenie przełożonemu zakończenia prac.

12. Postępowanie w przypadkach awarii:

1. W przypadku pożaru stosować się ściśle do instrukcji przeciwpożarowej.

2. W innych przypadkach (np. pęknięcie pomostu, utrata stabilności) ewakuować zagrożonych pracowników, wezwać pomoc medyczną, powiadomić kierownictwo, ograniczać maksymalnie negatywne skutki awarii.

2.9 Roboty rozbiórkowe

□ Wszystkie prace rozbiórkowe należy prowadzić pod szczególnym nadzorem osoby posiadającej uprawnienia budowlane do wykonywania prac rozbiórkowych zgodnie z projektem rozbiórki. Przed rozpoczęciem prac rozbiórkowych należy oznakować i wydzielić strefę zagrożenia wokół placu lub pomieszczenia rozbiórki. Demontaż elementów masywnych (elementy stropowe itp.) należy przeprowadzić przy pomocy sprzętu a użyte materiały muszą posiadać aktualne atesty i certyfikaty. W trakcie robót należy zwrócić szczególną uwagę na zachowanie zasad sztuki budowlanej oraz przepisów BHP.

□ Porządek robót rozbiórkowych:

□ Wyznaczenie stref zagrożenia, oznakowanie i zabezpieczenie terenu(pomieszczenia) rozbiórki.

□ Odłączenie instalacji: elektrycznej, wod-kan, C.O. i pozostałych.

□ Demontaż ręczny osprzętu instalacyjnego i wyposażenia ogólnobudowlanego

□ Rozbiórka elementów przeznaczonych do rozbiórki

□ Wyburzanie konstrukcji sprzętem ręcznym

□ Wywóz i utylizacja pozostałego gruzu budowlanego

□ Rozbiórka elementów konstrukcyjnych i budowlanych przeznaczonych do rozbiórki.

□ Zabezpieczenie placu budowy przed pożarem

2.10 Zagrożenie pożarowe

Ze względu na duże zagrożenie pożarem na terenie budowy należy ściśle przestrzegać przepisów wydanych przez Komendanta Głównego Straży Pożarnej. W celu zmniejszenia zagrożenia pożarowego należy:

Zlecać wykonywanie robót pracownikom wykwalifikowanym.

Przeszkolić wszystkich zatrudnionych pracowników na budowie w zakresie ochrony p.poż. oraz sposobu użycia sprzętu przeciwpożarowego.

Udzielać zatrudnionym pracownikom, przy każdorazowej zmianie stanowiska pracy, instruktażu o bezpieczeństwie pożarowym. Na szczególnie niebezpiecznych stanowiskach pracy obowiązuje instruktaż w formie pisemnej.

Dopilnować przed rozpoczęciem pracy prawidłowego przystosowania miejsc pracy dla jej bezpiecznego wykonania.

Zapewnić środki alarmowe i łączności ze strażą pożarną. Plac budowy wyposażać w stanowiska p.poż. zewnętrzne w ilości i rozstawie podanej w planie zagospodarowania placu budowy sporządzonym przez GW. Pomieszczenia przeznaczone na magazyny zaopatrzyć w niezbędny sprzęt przeciwpożarowy (gaśnice pianowe, śniegowe, koce azbestowe). W gaśnice należy również zabezpieczyć pomieszczenia szatni i biur.

Szczególne zagrożenie stanowi wykonywanie robót spawalniczych, w związku z czym należy:

- zaopatrzyć miejsca spawania w niezbędny sprzęt gaśniczy,
- wykonanie robót powierzyć uprawnionym spawaczom,
- spawanie wykonywać sprzętem posiadającym atest producenta,
- przed rozpoczęciem spawania teren w promieniu 5m od miejsca spawania starannie oczyścić z materiałów palnych,
- jeśli nieusuwalne, palne materiały lub przedmioty znajdujące się w pobliżu miejsca spawania należy pokryć arkuszami blachy,
- miejsca szczególnie narażone na szybkie rozprzestrzenianie ognia muszą być nadzorowane przez brygadzystę lub majstra,
- założyć i prowadzić szczegółowo dziennik spawania,
- roboty spawalnicze należy zakończyć na dwie godziny przed zakończeniem zmiany roboczej, po czym kierownik budowy zobowiązany jest wyznaczyć dyżury celem sprawdzenia, czy nie został zaproszony ogień.

2.11 Wykaz środków technicznych i organizacyjnych zapobiegających niebezpieczeństwom wynikającym z wykonywania robót budowlanych w strefach szczególnego zagrożenia zdrowia:

Na pomieszczeniu socjalnym oznaczonym na planie terenu budowy /sporządza kierownik budowy/ należy umieścić wykaz zawierający adresy i numery telefonów:

- najbliższego punktu lekarskiego
- straży pożarnej
- posterunku Policji

W pomieszczeniu socjalnym oznaczonym j.w. umieścić stanowiska pierwszej pomocy obsługiwane przez przeszkolonych w tym zakresie pracowników.

W pomieszczeniu socjalnym oznaczonym j.w. umieścić telefon komórkowy.

W pomieszczeniu socjalnym oznaczonym j.w. umieścić kaski ochronne.

W pomieszczeniu socjalnym oznaczonym j.w. umieścić pasy i linki zabezpieczające do pracy na wysokościach.

Wykonać ogrodzenie terenu budowy o wys. 1,5m , oznakować na planie.

Wykonać barierki z desek krawężnikowych o szer. 15 cm., poręczę na wys. 1,1 m oraz deskowanie ażurowe pomiędzy poręczą a deską krawężnikową.

Należy w odpowiednich miejscach rozmieścić tablice ostrzegawcze

Należy zainstalować oświetlenie emitujące czerwone światło.

Należy wykonać daszek ochronny nad stanowiskiem operatora żurawia

Skarpy wykopów należy ukształtować ze spadkiem o odpowiednim nachyleniu.

Należy wykonać zabezpieczenia wykopu przed wodami opadowymi.

Należy wykonać zejścia do wykopu co 20 m.

Na terenie budowy za pomocą tablic informacyjnych należy wyznaczyć drogę ewakuacyjną i oznaczyć ją na planie.

Wymagane jest odzież i obuwie robocze. Praca w krótkich spodenkach, bez podkoszulki lub koszuli jest zabroniona.

Podczas prac z zagrożeniem powstawania odprysków należy nosić okulary ochronne

Przy obchodzeniu się z materiałami, narzędziami lub sprzętem przy użyciu których dłonie są narażone na zranienia, oparzenia lub kontakt z chemikaliami i produktami naftowymi, stosować rękawice ochronne.

Na budowie należy stosować kaski ochronne.

W przypadku silnego natężenia dźwięku lub długotrwałego hałasu wymagana jest ochrona słuchu.

☐ Uwagi końcowe

☐ W trakcie procesu budowlanego należy przestrzegać zasad bezpiecznej eksploatacji wszystkich maszyn i urządzeń, szczególną uwagę zwrócić na stanowiska pracy, na których wykonuje się cięcie, gięcie i spawanie zbrojenia, stosować odzież ochronną zabezpieczającą przed urazami i szkodliwymi warunkami pracy, stanowiska pracy utrzymywać w porządku i czystości.

- Należy zwrócić uwagę na ostrożne obchodzenie się z instalacjami i urządzeniami elektrycznymi oraz zapewnienie ochrony przeciwporażeniowej
- Warunki pracy i organizacja poszczególnych stanowisk obsługi maszyn i urządzeń muszą być zgodne z wymogami zasad BHP.
- Przy prowadzeniu robót stosować się do zasad Rozporządzenia Ministra Budownictwa i Przemysłu Materiałów Budowlanych z dn. 28 marca 1972 w sprawie bezpieczeństwa i higieny pracy przy wykonywaniu robót budowlano – montażowych i rozbiórkowych.
- Wszystkie roboty budowlane należy prowadzić zgodnie ze sztuką budowlaną stosując przepisy Prawa Budowlanego, Kodeksu Pracy oraz Rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Socjalnej z dnia 26.09.1997 w sprawie ogólnych przepisów bezpieczeństwa i higieny pracy.

2.12 Przechowywanie dokumentacji budowy i dokumentów, dotyczących eksploatacji maszyn i urządzeń technicznych

Przechowywana dokumentacja budowy oraz dokumentów niezbędnych do prawidłowej eksploatacji maszyn i urządzeń technicznych:

- dziennik budowy – w biurze kierownika budowy,
- dokumentacja techniczna j.w.,
- dokumentacja budowy w zakresie BHP,
- dokumentacja szkoleń wstępnych na stanowisku pracy – w biurze kierownika budowy,
- dokumentacja szkoleń podstawowych i okresowych – w siedzibie firmy,
- dokumentacja, dotycząca dopuszczenia do eksploatacji maszyn i urządzeń podlegających dozorowi technicznemu – w biurze kierownika budowy,
- protokoły z kontroli zewnętrznych i wewnętrznych stanu bezpieczeństwa na budowie – w biurze kierownika budowy.

Szczegółowy instruktaż BHP w okresie prowadzenia robót, jak również stosowne – okresowe - szkolenia pracowników w zakresie obowiązków i zagrożeń, mogących wystąpić na budowie, przeprowadzi Kierownik robót i wpisze do Dziennika szkoleń.

Bezpośrednio przed przystąpieniem do robót budowlanych, Kierownik budowy ma obowiązek sporządzić „Plan bezpieczeństwa i ochrony zdrowia”.

Opracował: mgr inż. arch. Miłosz Sanetra

Kraków 08.09.2023

OŚWIADCZENIE projektanta dotyczące możliwości podłączenia projektowanego obiektu budowlanego do istniejącej sieci ciepłowniczej

Na podstawie art. 33 ust. 2 pkt. 10 ustawy z dnia 7 lipca 1994r. – Prawo Budowlane.

dotyczy:

Przebudowa, rozbudowa i remont budynku Uniwersytetu Łódzkiego przy ul. Sienkiewicza 21 w Łodzi, wraz ze zmianą jego sposobu użytkowania z funkcji dydaktycznej na budynek usługowy o funkcji nauki i kultury z częścią o funkcji zamieszkania zbiorowego (centrum kultury z pokojami gościnnymi) rozbiórką balkonów i schodów zewnętrznych wraz z zadaszeniem, oraz wykonaniem ocieplenia elewacji północnej oraz zachodniej, budową szklanego świetlika nad dziedzińcem wewnętrznym oraz realizacją niezbędnej infrastruktury technicznej i zagospodarowania terenu.

Ja niżej podpisany, oświadczam, że:

istnieje możliwość podłączenia projektowanego obiektu do istniejącej sieci ciepłowniczej, zgodnie z warunkami określonymi w art. 7b ustawy z dnia 10 kwietnia 1997r. - Prawo energetyczne (tekst jednolity: Dz. U. z 2019 r. poz. 755, z późn. zm.).

Świadomy odpowiedzialności karnej za podanie w niniejszym oświadczeniu nieprawdy, zgodnie z art. 233 § 6, ustawy z dnia 6 czerwca 1997 r. Kodeksu karnego, (Dz. U. z 2019 r. poz. 1950 i 2128); potwierdzam własnoręcznym podpisem prawdziwość złożonego oświadczenia.

mgr inż. Rafał Woznica

Inż. Rafał Woznica
Upr. bud. MA 20123/PO
do projektowania bez
ograniczeń w specjalności
instalacyjnej

Numer sprawy: 23-01/PB
Kategoria obiektu: IX
Data: Wrzesień 2023

Temat:

„Przebudowa, rozbudowa, nadbudowa i remont budynku Uniwersytetu Łódzkiego wraz ze zmianą sposobu użytkowania w celu dostosowania do potrzeb jednostek międzywydziałowych oraz termomodernizacją i budową szklanego świetlika nad dziedzińcem wewnętrznym, miejsc parkingowych oraz wewnętrznej instalacji wentylacji mechanicznej wraz z klimatyzacją i instalacją ciepła technologicznego oraz rozbudową i przebudową wewnętrznych instalacji: wodociągowej, kanalizacyjnej, c.o., elektrycznej i teletechnicznej, budynku przy ul. Sienkiewicza 21 w Łodzi”

Lokalizacja inwestycji:

Łódź, ul. Sienkiewicza 21, dz. nr ewid. 117/1, obr. 106105_9.0006 Łódź Śródmieście

Inwestor:

Uniwersytet Łódzki

ul. Narutowicza 68 , 90-136 Łódź

Jednostka projektowa:

LEM Studio Architektoniczne Sp. z o. o.

ul. Zabłocie 39, 30-701 Kraków

3. OPINIE, UZGODNIENIA, INNE DOKUMENTY

**WOJEWÓDZKI URZĄD
OCHRONY ZABYTKÓW W ŁODZI**

90-425 Łódź, ul. Piotrkowska 99
tel.: (+48) 42 635 80 00, fax: (+48) 42 630 17 83
Regon 004343702, NIP 725-14-04-997

URZĄD MIASTA ŁÓDZI
DEPARTAMENT PLANOWANIA
I ROZWOJU MIASTA
Wydział Urbanistyki i Architektury
90-926 Łódź, ul. Piotrkowska 104
tel. 42 638 54 40, fax 42 638 43 91

Łódź, 11-09-2023 r.

WUOZ-ZN.5183.868.2023.KKA

LEM Studio Architektoniczne sp.z.o.o
ul. Zabłocie 39
30 - 701 Kraków

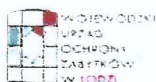
W odpowiedzi na pismo z dnia 27.07.2023 r. (data wpływu do WUOZ w Łodzi: 31.07.2023 r.), uzupełnionego w dniu 21.08.2023 r. w sprawie wydania opinii dotyczącej programu prac budowlanych oraz programu prac konserwatorskich dla budynku Uniwersytetu Łódzkiego przy ul. Sienkiewicza 21 w Łodzi, Łódzki Wojewódzki Konserwator Zabytków przedstawia swoje stanowisko.

Kamienica przy ul. Sienkiewicza 21 w Łodzi (budynek frontowy z oficynami bocznymi wraz z ogrodzeniem) jest wpisana do gminnej ewidencji zabytków oraz znajduje się na obszarze układu urbanistycznego ulicy Piotrkowskiej wpisanego do rejestru zabytków pod nr A/48 (decyzja z dnia 20.01.1971 r.), oraz na obszarze będącym zabytkiem chronionym przez uznanie go za pomnik historii – Łódź – wielokulturowy krajobraz miasta przemysłowego, a także układu urbanistycznego Osada Łódka 1824-27 również ujętego w gminnej ewidencji zabytków. Ponadto teren inwestycji objęty jest przepisami miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego (Uchwała Nr XXIX/756/16 Rady Miejskiej w Łodzi z 11.05.2016 r.).

W dniu 31.07.2023 r. do tut. urzędu przedłożono następującą dokumentację projektową: „Program prac budowlanych” oraz „Inwentaryzacja”, temat: Przebudowa, rozbudowa, nadbudowa i remont budynku Uniwersytetu Łódzkiego wraz ze zmianą sposobu użytkowania w celu dostosowania do potrzeb jednostek międzywydziałowych oraz termomodernizacją i budową szklanego świetlika nad dziedzińcem wewnętrznym, miejsc parkingowych oraz wewnętrznej instalacji wentylacji mechanicznej wraz z klimatyzacją i instalacją ciepła technologicznego oraz rozbudową i przebudową wewnętrznych instalacji: wodociągowej, kanalizacyjnej, c.o., elektrycznej i teletechnicznej budynku przy ul. Sienkiewicza 21 w Łodzi”; lokalizacja inwestycji: Łódź, ul. Sienkiewicza 21, dz. nr ewid. 117/1, obr. 106105_9.0006 Łódź Śródmieście; Inwestor: Uniwersytet Łódzki, ul. Narutowicza 68, 90-136 Łódź; Projektant: mgr inż. arch. Miłosz Sanetra, Opracowanie: inż. arch. Karolina Małota; Sprawdzający: inż. arch. Louay Farah; Czerwiec 2023; a także „Badania konserwatorskie elewacji kamienicy przy ul. Henryka Sienkiewicza 21 w Łodzi”; autor dokumentacji: mgr Natalia Pawłowska, mgr Małgorzata Rzepecka; Łódź, lipiec 2023 r. W dniu 21.08.2023 r. wniosek uzupełniono o opracowanie pn. „Ekspertyza konstrukcyjna: dotycząca budynku „MOTYL” zlokalizowanego przy ul. H. Sienkiewicza 21 w Łodzi opracowana w związku z planowaną przebudową i rozbudową budynku”, lokalizacja obiektów: Łódź, ul. Henryka Sienkiewicza 2; Zleceniodawca: LEM Studio Architektoniczne Sp. z o.o., ul. Zabłocie 39, 30-701 Kraków; Zespół projektowy: mgr inż. Tomasz Żebro, Sierpień 2023 r.

W dniu 11.08.2023 r. pracownik tut. urzędu dokonał oględzin przedmiotowego obiektu i wykonał dokumentację zdjęciową.

Inwestycja będąca przedmiotem wniosku ma obejmować m.in. remont konserwatorski elewacji, wykonanie podcienia w północno wschodnim narożniku budynku, przywrócenie muralu motyla w technice druku rastrowego wg. oryginalnego zamysłu Jerzego Bystrego; wymianę drewnianych stropów na żelbetowe i transfer sztukaterii; rozbiórkę drewnianych klatek schodowych bocznych i wykonanie nowych w technologii żelbetu monolitycznego z wykorzystaniem oryginalnych drewnianych tralek w klatce KL3; ujednolicenie

Wojewódzki Urząd Ochrony Zabytków w Łodzi
ul. Piotrkowska 99, 90-425 Łódź, tel.: 42 631 78 92, fax: 42 630 17 83
e-mail: sekretariat@wuoz-lodz.pl
<https://www.wuoz.lodz.pl>

Administratorem danych osobowych jest Łódzki Wojewódzki Konserwator Zabytków. Dane przetwarzane są w celu realizacji czynności urzędowych. Masz prawo do dostępu, sprostowania, ograniczenia przetwarzania danych. Więcej informacji znajdziesz na stronie www.wuoz.lodz.pl lub pod numerem telefonu: 42 631 78 92

wymiarów płyt balkonowych; wymianę więźby dachowej oraz pokrycia; wykonanie ścian działowych z płyt gipsowo-kartonowych; częściową translokację drzwi „dekoracyjnych” (historycznych), wymianę okien na odtwarzające historyczne z zachowaniem dekoracyjnych szprosów, listwy przymykowej i cynowych kapitelików oraz zachowaniem wyznaczonego okna jako „świadka” (pomieszczenie oznaczone jako 1.9); renowację i uzupełnienia lastryka na klatce schodowej głównej; odtworzenie w technice terazzo wzoru i charakteru posadzki na parterze klatki schodowej KL-2, zachowanie w charakterze „świadka” płyt posadzkowych na parterze w KL-1; wykonanie sufitów podwieszanych; rozbudowanie budynku o galerie komunikacyjne oraz wykonanie świetlika szklanego nad dziedzińcem; wykonanie szybu windowego wewnątrz budynku oraz w przeszkolonym dziedzińcu; prace remontowo-konserwatorskie we wnętrzach dot. sztukaterii o detalu, wykonanie drenażu opaskowego od strony ogrodu oraz izolacji piwnic poziomej i pionowej; izolację termiczną ścian elewacji zachodniej (ogrodowej) od zewnątrz wełną mineralną, tynkowaną oraz wykonanie ocieplenia pozostałych ścian od wewnątrz.

ŁWKZ pozytywnie opiniuje przedmiotową inwestycję zgodnie z przedłożoną dokumentacją, z zastrzeżeniem iż:

1. Pozytywnie opiniuje się propozycje nr 1 remontu konserwatorskiego zawartą w „Badaniach konserwatorskich...” ze względu na wartość zachowanych wypraw tynkarskich, które z konserwatorskiego punktu widzenia należy zachować. Negatywnie opiniuje się propozycję nr 2 zakładającą wykonanie nowych wypraw i rozjaśnienie historycznej kolorystyki.
2. Ostatecznego doboru kolorystyki elementów będących przedmiotem prac, zakresu „świadków” stolarki i posadzek; materiału dla stopnic nowych klatek schodowych i płytek – należy dokonać z udziałem przedstawiciela WUOZ w Łodzi.
3. Należy przedłożyć rysunki elementów rekonstruowanych, tj. balustrad, celem uzyskania ostatecznej akceptacji.
4. Prowadzenie prac przy elementach metalowych, drewnianych, kamiennych, sztukatorskich powinno być na bieżąco konsultowane i uzgadniane z przedstawicielami WUOZ. Wymiana najbardziej zdegradowanych elementów również powinna być konsultowana. Ponadto w przypadku wymienianych i odtwarzanych obiektów należy wykonać rekonstrukcje ich profili i przedstawić na komisji konserwatorskiej przy współudziale przedstawiciela WUOZ.
5. Wskazane jest aby przy elementach zabytkowych prace były przeprowadzone przez uprawnionego konserwatora dzieł sztuki z doświadczeniem w pracy przy tego typu obiektach.
6. Należy dokonać odbioru częściowego i końcowego z udziałem przedstawiciela WUOZ.
7. Kwestie technologiczne i estetyczne, nierozwiązane w załączonej do wniosku dokumentacji, bądź też wymagające wprowadzenia zmian, należy rozstrzygnąć w porozumieniu z Łódzkim Wojewódzkim Konserwatorem Zabytków.
8. Należy przedłożyć inwentaryzację posadzki na parterze klatki schodowej KL-2, która jest konieczna dla jej późniejszego odtworzenia, a także inwentaryzację sztukaterii z dokumentacją zdjęciową wraz z jej lokalizacją.
9. Jednocześnie zaznacza się, iż w przedmiotowym budynku znajduje się w 14 obiektów stanowiących elementy pierwotnego wystroju i wyposażenia wnętrza, mianowicie: sztukaterie, boazerie, drzwi, lustro, kominek, obudowy grzejników, żyrandole, kinkiety. Obiekty te są objęte indywidualną ochroną konserwatorską w postaci ewidencji zabytków ruchomych województwa łódzkiego. Dlatego też należy złożyć na przeprowadzenie przy ww. obiektach prac konserwatorskich – osobny wniosek.

Z uwagi na formę ochrony przed przystąpieniem do remontu elewacji, dachu, zmiany w aranżacji terenu lub innych elementów mających wpływ na wygląd zewnętrzny nieruchomości należy uzyskać pozwolenie

Wojewódzki Urząd Ochrony Zabytków w Łodzi
ul. Piotrkowska 99, 90-425 Łódź, tel.: 42 631 78 92, fax: 42 630 17 83
e-mail: sekretariat@wuoz.lodz.pl
<https://www.wuoz.lodz.pl>

Administratorem danych osobowych jest Łódzki Wojewódzki Konserwator Zabytków. Dane przetwarzane są w celu realizacji czynności urzędowych. Masz prawo do dostępu, sprostowania, ograniczenia przetwarzania danych. Więcej informacji znajdziesz na stronie www.wuoz.lodz.pl RODO lub pod numerem telefonu: 42 631 78 92

wojewódzkiego konserwatora zabytków wydawane na podstawie 36 ustawy z dnia 23 lipca 2003 r. o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami (Dz. U. z 2021 r. poz. 710) Tryb i zasady wydawania pozwoleń reguluje Rozporządzenia Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego z dnia 2 sierpnia 2018 r. w sprawie, a także badań archeologicznych i poszukiwań zabytków (Dz.U. z 2021 r. poz. 81).

Otrzymana opinia nie zwalnia inwestora z obowiązku uzyskania zezwoleń wymaganych innymi przepisami szczegółowymi.

Aleksandra Stępień

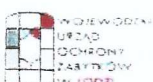
Łódzki Wojewódzki Konserwator Zabytków

Otrzymują:

- LEM Studio Architektoniczne sp. z o.o, ul. Zabłocie 39, 30 - 701 Kraków
2. aa.

Sprawę prowadzi:

Katarzyna Karwasik – Inspektor Wydział Zabytków Nieruchomych Wojewódzkiego Urzędu Ochrony Zabytków w Łodzi,
Tel. (42) 631 78 93

Wojewódzki Urząd Ochrony Zabytków w Łodzi
ul. Piotrkowska 99, 90-425 Łódź, tel.: 42 631 78 92, fax: 42 630 17 83
e-mail: skrzynka@wuo-ldz.pl
<https://www.wuo-ldz.pl>

Administratorem danych osobowych jest Łódzki Wojewódzki Konserwator Zabytków. Dane przetwarzane są w celu realizacji czynności urzędowych. Masz prawo do dostępu, sprostowania, ograniczenia przetwarzania danych. Więcej informacji znajdziesz na stronie www.WUOZ.RODO lub pod numerem telefonu: 42 631 78 92.

Łódź, dnia 08.09.2022 r.

Prezydent Miasta Łodzi
90-926 Łódź, ul. Piotrkowska 104
DPRG-UA-I.6740.267.2022
506275.AKT

DECYZJA NR DPRG-UA-I.1689.2022

Na podstawie art. 104 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. - Kodeks postępowania administracyjnego (Dz. U. z 2021 r. poz. 735), art. 28 ust.1 i art. 34 ust. 4 ustawy z dnia 7 lipca 1994 r. - Prawo budowlane (t.j. Dz.U. z 2021 r. poz. 2351), po rozpatrzeniu wniosku z dnia 10.08.2022 r.

**zatwierdzam projekt architektoniczno-budowlany i udzielam
Uniwersytetowi Łódzkiemu 90-136 Łódź, ul. Narutowicza 68**

pozwolenia na wykonanie robót budowlanych polegających na remoncie ogrodzenia od strony ul. Moniuszki oraz montażu nowej bramy wjazdowej na nieruchomości położonej w Łodzi przy ul. Sienkiewicza 21, działka nr ewid. 117/1, obręb S-6,
zgodnie z projektem, stanowiącym załącznik do niniejszej decyzji, opracowanym przez mgr inż. arch. Monikę Majerkowską - upr. nr 14/R190/LOOIA/09 w specjalności architektonicznej, przynależność do izby LO-0639.

Na podstawie art. 36 ustawy z dnia 7 lipca 1994 r. - Prawo budowlane określám warunki i informacje dotyczące prowadzenia robót budowlanych:

- 1) **szczególne warunki zabezpieczenia terenu budowy i prowadzenie robót budowlanych:** zgodnie z informacją dotyczącą bezpieczeństwa i ochrony zdrowia, stosując wyroby dopuszczone w budownictwie do obrotu i stosowania powszechnego lub jednostkowego, pod nadzorem kierownika budowy, z poszanowaniem uzasadnionych interesów osób trzecich;
- 2) **kierownik budowy jest zobowiązany:** prowadzić dziennik budowy oraz umieścić na budowie, w widocznym miejscu, tablicę informacyjną oraz ogłoszenie zawierające dane dotyczące bezpieczeństwa pracy i ochrony zdrowia.

Uzasadnienie

W dniu 10.08.2022 r., wpłynął wniosek Inwestora o pozwolenie na wykonanie ww. roboty budowlane, załączając oświadczenie o posiadanym prawie do dysponowania nieruchomością na cele budowlane oraz trzy egzemplarze projektu architektoniczno-budowlanego.

Nieruchomość przy ul. Sienkiewicza 21 w Łodzi znajduje się na terenie układu urbanistycznego ulicy Piotrkowskiej wpisanego do rejestru zabytków oraz na obszarze historycznego układu urbanistycznego i zespołu budowlanego ulicy Moniuszki, a także na obszarze uznanym za pomnik historii „Łódź – wielokulturowy krajobraz miasta przemysłowego” i w granicach Parku Kulturowego ulicy Piotrkowskiej. Decyzją znak: WUOZ-ZN.5142.538.2022.MŚ z dnia 08.08.2022 r. Łódzki Wojewódzki Konserwator Zabytków pozwolił na wykonanie w/w robót budowlanych.

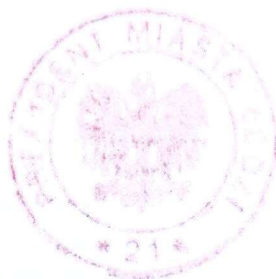
Po sprawdzeniu przedłożonej dokumentacji i stwierdzeniu, że spełnia ona wymagania określone przepisami art. 33 ust. 2 i art. 35 ust. 1 ustawy Prawo budowlane orzeczono jak w sentencji

Pouczenie

Od decyzji przysługuje odwołanie do Wojewody Łódzkiego za pośrednictwem organu, który wydał niniejszą decyzję, w terminie 14 dni od dnia jej doręczenia. W trakcie biegu ww. terminu strona może zrzec się prawa do wniesienia odwołania wobec organu, który wydał decyzję. Z dniem doręczenia organowi oświadczenia o zrzeczeniu się prawa do wniesienia odwołania przez ostatnią ze stron postępowania, decyzja staje się ostateczna i prawomocna.

Z upoważnienia Prezydenta Miasta Łodzi

KIEROWNIK
ODDZIAŁU
Architektoniczno-Budowlanego I
Lidia Zyslak

Otrzymują:

1. P. Monika Majerkowska – pełnomocnik inwestora (wraz z załącznikiem)
2. Aa.

Do wiadomości:

1. Powiatowy Inspektor Nadzoru Budowlanego w Łodzi (wraz z załącznikiem)
2. Zarząd Dróg i Transportu

ADNOTACJA DOTYCZĄCA OPLATY SKARBOWEJ:

Zwolnione z opłaty skarbowej na podst. art. 7 pkt 3 Ustawy o opłacie skarbowej (Dz. U. z 2020 r., poz. 1546)

Administratorem danych osobowych jest Prezydent Miasta Łodzi. Dane przetwarzane są w celu realizacji czynności urzędowych. Maja Państwo prawo do dostępu i sprostowania danych, ograniczenia przetwarzania danych na zasadach określonych w ogólnym rozporządzeniu (RODO). Klauzula informacyjna jest dostępna na stronie <https://bip.uml.lodz.pl>, pod każdą ze spraw realizowanych przez Urząd Miasta Łodzi.

Klauzula informacyjna jest dostępna na stronie <https://bip.uml.lodz.pl>, pod każdą ze spraw realizowanych przez Urząd Miasta Łodzi.

Prezydent Miasta Łodzi
ul. Piotrkowska 104
90-926 Łódź

URZĄD MIASTA ŁODZI
DEPARTAMENT PLANOWANIA
I ROZWOJU GOSPODARCZEGO
Wydział Urbanistyczny i Architektoniczny
90-926 Łódź, ul. Piotrkowska 104
tel. 42 638 54 40, fax 42 638 43 91

ZDiT-UU.40122.4.24.2022

Łódź, dnia 08.08.2022 r.

DECYZJA

Na podstawie art. 20 pkt. 8, art. 21 ust. 1, 1a, art. 29 ust. 1, 3, 4, 5 ustawy z dnia 21 marca 1985 r. o drogach publicznych /tekst jednolity Dz.U. z 2021 r., poz. 1376 ze zm./ art. 104 Ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. - Kodeks Postępowania Administracyjnego /tekst jednolity Dz.U. z 2021 r., poz. 735 ze zm./ oraz Rozporządzenia Ministra Transportu i Gospodarki Morskiej z dnia 2 marca 1999 r. w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać drogi publiczne i ich usytuowanie /Dz.U. z 2016 r., poz. 124 ze zm./, a także w oparciu o uchwałę Rady Miejskiej w Łodzi z dnia 05 marca 2003 r. Nr VIII/104/03 w sprawie utworzenia jednostki budżetowej o nazwie „Zarząd Dróg i Transportu” /tekst jedn. Dz. U. Woj. Łódzkiego z 2019 r., poz. 683/

po rozpatrzeniu wniosku /data wpływu 27.06.2022 r./, uzupełnionego w dniu 03.08.2022 r., złożonego przez Panią Monikę Majerkowską, działającą w imieniu i na rzecz inwestora Uniwersytetu Łódzkiego z siedzibą w Łodzi przy ul. Prezydenta Gabriela Narutowicza 68, w sprawie wyrażenia zgody na lokalizację zjazdu drogowego z **ulicy Stanisława Moniuszki** w Łodzi

ZEZWALAM

Inwestorowi – Uniwersytetowi Łódzkiemu z siedzibą w Łodzi przy ul. Prezydenta Gabriela Narutowicza 68, na lokalizację zjazdu publicznego na czas nieokreślony z ulicy Stanisława Moniuszki /dz. nr 119/21, 119/1 w obrębie S-6/ na teren nieruchomości przy ulicy Henryka Sienkiewicza 21 /dz. nr 117/1 w obrębie S-6/, usytuowanego w miejscu zgodnie z mapą stanowiącą załącznik do niniejszej decyzji, na niżej podanych warunkach:

1. Przed przystąpieniem do robót w pasie drogowym należy uzyskać w Zarządzie Dróg i Transportu decyzję na zajęcie pasa drogowego w celu prowadzenia robót zgodnie z art. 40 ust. 1, 2 pkt. 1 ustawy z dnia 21 marca 1985 r. o drogach publicznych.
2. Lokalizacja zjazdu nie powinna skutkować zmianą rodzaju nawierzchni na działce pasa drogowego.

UZASADNIENIE

Inwestor projektowanego zjazdu z ul. Stanisława Moniuszki, Uniwersytet Łódzki z siedzibą w Łodzi przy ul. Prezydenta Gabriela Narutowicza 68, wystąpił z wnioskiem o uzgodnienie lokalizacji zjazdu z ulicy Stanisława Moniuszki /dz. nr 119/21, 119/1 w obrębie S-6/ na teren nieruchomości przy ulicy Henryka Sienkiewicza 21 /dz. nr 117/1 w obrębie S-6/.

Zgodnie z Ustawą o drogach publicznych Rozdział 1 art. 4 pkt 8 *zjazd jest to połączenie drogi publicznej z nieruchomością położoną przy drodze, stanowiące bezpośrednie miejsce dostępu do drogi publicznej w rozumieniu przepisów o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym* – i w tym zakresie miejsce bezpośredniego dostępu do drogi publicznej zostało ustalone jako lokalizacja zjazdu z ulicy Stanisława Moniuszki.

Zgodnie z warunkami technicznymi, jakim powinny odpowiadać drogi publiczne i ich usytuowanie, zawartymi w Rozporządzeniu MTiGM z dnia 02.03.1999 §3 pkt 12 przez zjazd należy rozumieć *część drogi na połączeniu z drogą niebędącą drogą publiczną lub na połączeniu drogi z dojazdem do nieruchomości przy drodze*.

W rozpatrywanym przypadku taka „część drogi” nie występuje, gdyż realizowana obecnie przebudowa ulicy Stanisława Moniuszki skutkuje wykonaniem nawierzchni pasa drogowego w całości na jednolitym poziomie i o tych samych warstwach konstrukcyjnych, bez rozróżnienia jezdni, chodników, miejsc postojowych czy zjazdów do posesji.

Dlatego w wydanej decyzji nie określono parametrów zjazdu i nie postawiono warunku uzgodnienia z zarządcą ulicy Stanisława Moniuszki projektu budowlanego zjazdu lub rysunków technicznych z jego parametrami.

POUCZENIE

Niniejsza Decyzja nie stanowi o prawie dysponowania terenem pasa drogowego na cele budowlane w rozumieniu z art. 3 pkt. 11 ustawy prawo budowlane. Zarządca drogi przygotowuje dla inwestora oddzielną umowę stanowiącą o prawie dysponowania terenem dz. nr 119/21, 119/1 w obrębie S-6, kiedy niniejsza decyzja uzyska walor ostateczności.

Realizacja uzgodnionej inwestycji powinna być zgodna z przepisami prawa powszechnie obowiązującego, w tym przepisami ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody /tekst jednolity Dz. U. z 2022 r., poz. 916/.

Od niniejszej decyzji służy stronie odwołanie do Samorządowego Kolegium Odwoławczego w Łodzi za pośrednictwem Prezydenta Miasta Łodzi /Zarząd Dróg i Transportu, Łódź, ul. Piotrkowska 173, w terminie 14 dni od dnia jej otrzymania.

Strona ma również prawo zrzeczenia się prawa do złożenia odwołania od decyzji (art. 127a ustawy – Kodeks postępowania administracyjnego). Oświadczenie o zrzeczeniu się tego prawa wywiera skutek tylko wtedy, gdy dotrze ono do organu w terminie do złożenia środka zaskarżenia. W momencie jego złożenia w tym terminie powoduje, iż decyzja staje się z tym dniem ostateczna i prawomocna, a strona nie może złożyć skargi do sądu. Oświadczenie o zrzeczeniu się złożenia odwołania nie może zostać cofnięte.

Otrzymuje:

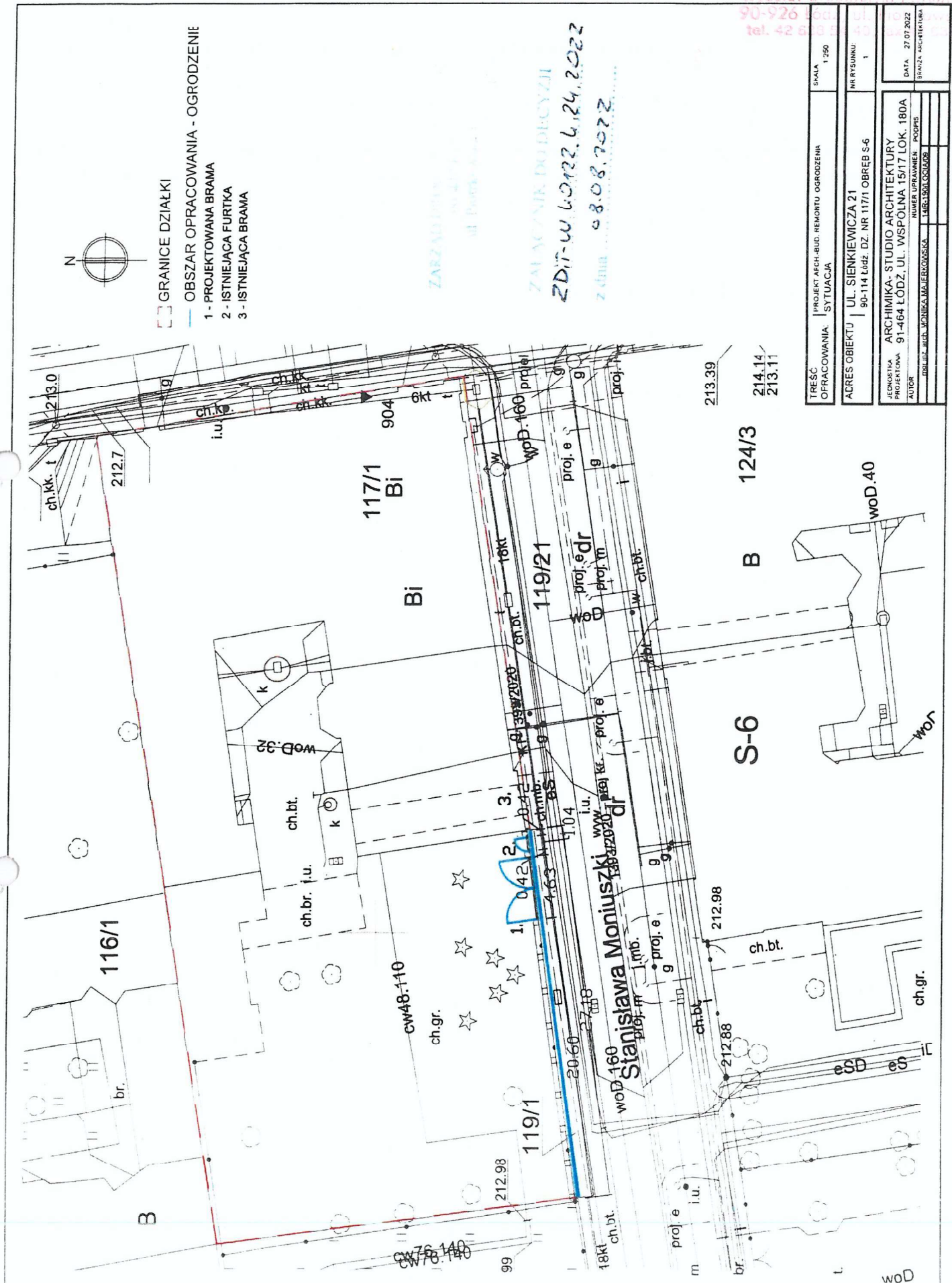
Uniwersytet Łódzki
ul. G. Narutowicza 68,
90-136 Łódź
za pośrednictwem
Pani Moniki Majerkowskiej
Archimika
Studio Architektury
ul. Suwalska 25/27 lok. 3
93-176 Łódź

Z up. Prezydenta Miasta Łodzi
ZARZĄD DRÓG I TRANSPORTU
ZASTĘPCA DYREKTORA
ds. Eksploatacji

Sławomir Niankowski

nie podlega opłacie skarbowej
na podstawie art. 7 ust 2
ustawy z dnia 16 listopada 2006 r.
o opłacie skarbowej (Dz. U. z 2021 r. poz. 1923 ze zm.)

NOTECIJA
SPECI
Katarzyna...

WARUNKI TECHNICZNE NR 237/23

dla projektu technicznego modernizacji węzła ciepłego w zakresie dobudowy
układu c.w.u. oraz wentylacji dla budynku przy ul. Sienkiewicza 21

Inwestor – VEOLIA ENERGIA ŁÓDŹ S.A.

1. Techniczne dane modernizowanego węzła wraz z wykazem węzłów przewidzianych do modernizacji wg załącznika nr 1.
2. Rozwiązania techniczne węzłów winny odpowiadać aktualnym „Wytycznym doboru i stosowania urządzeń oraz układów automatycznej regulacji węzłów ciepłych w Łódzkim Systemie Ciepłowniczym”.
3. Projekt modernizacji węzła musi być poprzedzony szczegółową inwentaryzacją pomieszczenia węzła wraz ze spisaniem z Odbiorcą i Rejonem Eksploatacyjnym protokołu nt. modernizacji węzła.
4. Wymagania dotyczące sposobu opracowania dokumentacji technicznej zgodnie ze „Specyfikacją istotnych warunków zamówienia do przetargu ograniczonego”.
5. Zalecenia dodatkowe dla projektantów:
  - Dla projektów modernizowanych węzłów przyjąć parametry dla c.o. i wentylacji dla sprawdzenia doboru wymiennika ciepła uzależnione od parametrów instalacji wewnętrznej w poszczególnych budynkach, które zostały podane w tabeli tak aby temperatura powrotu wody sieciowej była nie wyższa niż 75°C i potwierdzić w notatce.
  - W przypadku gdy nie zachodzi potrzeba instalowania zaworów regulacyjnych stałej różnicy ciśnień i przepływu w ich miejsce należy projektować zawory balansujące.
  - Podaną ilość ciepła dla potrzeb c.w.u. należy zweryfikować w oparciu o aktualną liczbę mieszkańców podaną przez Odbiorcę ciepła (potwierdzoną w notatce spisanej z Odbiorcą).
  - Opory instalacji ciepłej wody przyjmować zgodnie z dokumentacją projektową.
  - Węzeł c.w.u. projektować w układzie równoległym – wymiennik jednostopniowy.
  - Układy c.w.u. projektować bez zasobników ciepła.
  - W przypadku potrzeby rozdziału ciepła w węźle należy przewidzieć jego rozdział za pomocą zaworów balansujących.
  - Podlicznik c.o. i wentylacji montować tylko na życzenie i koszt Odbiorcy ciepła potwierdzony zapisem w protokole spisywanym z Odbiorcą ciepła oraz Rejonem Eksploatacyjnym.
  - Wodomierz wody zimnej montować tylko na życzenie i koszt Odbiorcy ciepła potwierdzony zapisem w protokole spisywanym z Odbiorcą ciepła oraz Rejonem Eksploatacyjnym.
  - W projekcie dokonać doboru wodomierza, podlicznika c.o. i wentylacji oraz zapewnić miejsce na ich ewentualny montaż.
  - W przypadku gdy w pomieszczeniu węzła jest więcej jak jeden węzeł ciepły, należy w porozumieniu z Rejonem Eksploatacyjnym i Odbiorcą ciepła, projektować jeden wspólny węzeł ciepły, o ile połączenie instalacji jest uzasadnione finansowo i technicznie - co powinno być uwzględnione w sporządzonej notatce.
  - Wskazane przez Rejony Eksploatacyjne i Odbiorców ciepła pełnosprawne urządzenia obecnie pracujące w węzłach i przydatne do dalszej eksploatacji należy wykorzystać w procesie projektowania węzłów, co winno być uwzględnione w sporządzonej notatce.

-verte-

- Wskazane regulatory temperatury (dwukanałowe lub trzykanałowe) należy podłączyć do węzła c.o. wentylacji lub c.w.u. w zależności od realizowanego obecnie zakresu modernizacji.
  - Maksymalne ciśnienie zasilania występujące w węzłach ciepłych należy przyjąć w wysokości 16 barów.
6. Należy zachować układ pomiarowy o ile jego wielkość jest zgodna z zaleceniami zawartymi w „Wytycznych doboru i stosowania urządzeń oraz układów automatycznej regulacji węzłów ciepłych w łódzkim systemie ciepłowniczym”. W przypadku konieczności wymiany układu pomiarowego na nowy, należy projektować go na rurociągu powrotnym.
  7. Instalacje automatyki węzła ciepłego projektować z uwzględnieniem podłączenia do układu telemetrycznego Veolia Energia Łódź S.A.
  8. W przypadku braku konieczności wymiany układu pomiarowego przewidzieć wstawkę umożliwiającą przyszły montaż układu pomiarowego na rurociągu powrotnym.
  9. Dokumentacja węzła podlega uzgodnieniu w Veolia Energia Łódź S.A.
  10. Odpis niniejszych danych wyjściowych należy załączyć do projektów przedstawionych do opiniowania i uzgadniania.
  11. Powyższe warunki ważne są w okresie dwóch lat od daty wystawienia.

Uwaga:

Wszelkie istotne wątpliwości wynikłe w trakcie projektowania winien projektant w trybie natychmiastowym zgłosić służbom eksploatacyjnym ZSC - Łódź i wyjaśniać na bieżąco.

Dokumentacja projektowa winna obejmować cały węzeł wraz z wcześniej zmodernizowanymi modułami węzła.

Projekt wykonać zgodnie z zaleceniami zawartymi w tabeli dołączonej do warunków jako załącznik.

Warunkiem wykonania modernizacji węzła jest wcześniejsza przebudowa przyłącza ciepłowniczego ze zwiększeniem średnicy zgodnie z WT 236/23.

Projektant:

Zakład Sieci Ciepłej:

Sporządził:

Dział Inżynierii Dystrybucji
Specjalista
Stolarczyk
Sebastian Stolarczyk

Na podstawie zatwierdzonej „Specyfikacji istotnych warunków zamówienia przetargu ograniczonego”

Zatwierdził:

Dział Inżynierii Dystrybucji
KIEROWNIK
Skierkowski
Marcin Skierkowski

Proces w zakresie obsługi Klienta przebiega

Prawidłowo / nieprawidłowo*

Uwagi w Załączniku nr1 do Warunków Przyłączenia*

*niepotrzebne skreślić

Łódź, dnia 12.07.2023 r.

Warunki Techniczne NR 236/23

URZĄD MIASTA ŁÓDZI
DEPARTAMENT PLANOWANIA
I ROZWOJU
Wydział Inżynierii i Architektury
ISO PO 05/2023/46
ul. Świerkowa 104
tel. 22 62 62 32 31

Dla: przebudowy przyłącza ciepłowniczego 2xDn40mm od połączenia z preizolowaną siecią ciepłowniczą 2xDn65mm do pomieszczenia węzła w budynku zlokalizowanego przy ul. Sienkiewicza 21.

Warunki do projektowania:

- z uwagi na planowaną rozbudowę i zwiększenie mocy zamówionej węzła ciepłego należy zaprojektować przebudowę istniejącego przyłącza ciepłowniczego 2xDn40mm (dok. arch. ZSC 13809) od połączenia z preizolowaną siecią ciepłowniczą 2xDn65mm (dok. arch. ZSC nr 17126) do pomieszczenia węzła budynku zlokalizowanego przy ul. Sienkiewicza 21. Przebudowywane rurociągi projektować o średnicy 2xDn50mm wynikającej z mocy przedmiotowego obiektu.
- na węźle cieplnym w budynku przy ul. Sienkiewicza 21 zaprojektować nowe zawory odcinające.
- rurociągi projektować w technologii rur preizolowanych w terenie oraz w technologii tradycyjnej w budynkach.
- ewentualne przejście pod prześwitem bramowym projektować w rurach ochronnych oraz bez połączeń mufowych.
- układy alarmowe projektować w uzgodnieniu z Rejonem Eksploatacyjnym Nr 1. W pomieszczeniu węzła zaprojektować zestaw pomiarowo-transmisyjny z monitoringiem zawilgocenia umożliwiający podłączenie do układu telemetrycznego stosowanego w Veolia Energia Łódź S.A.

Przebudowywaną sieć projektować należy:

- przyjmując parametry 120/65°C.
- przyjmując maksymalne nieprzekraczalne ciśnienie na zasilaniu 1,6 MPa.
- wykonać obliczenia hydrauliczne i wytrzymałościowe przebudowywanej sieci. Planowane moce po rozbudowie węzła budynku przy ul. Sienkiewicza 21 na podstawie Warunków Technicznych NR 237/23 będą wynosić: $Q_{co}=250,0$ kW; $Q_{cwu}= 40,0$ kW; $Q_{went}= 50,0$ kW.
- rozwiązania techniczne winny być zgodne z aktualnie obowiązującymi normami oraz wymaganiami do projektowania sieci ciepłych dla łódzkiego systemu ciepłowniczego.
- oznaczyć punkty charakterystyczne na przebudowywanym przyłączu ciepłowniczym.
- przebieg przyłącza ciepłowniczego musi być opracowany na aktualnych podkładach geodezyjnych w skali 1 : 500 i uzgodniony z Veolia Energia Łódź S.A. oraz na Naradach Koordynacyjnych u Starosty.
- przy projektowaniu przyłącza ciepłowniczego w przypadku występowania wysokiego poziomu wód gruntowych na połączeniach rur preizolowanych stosować mufy zgrzewane elektrycznie.
- infrastrukturę ciepłowniczą pozostałą w wyniku przebudowy (przeznaczone do likwidacji) wykreślić na aktualnej mapie do celów projektowych poprzez załączenie planu likwidacyjnej.

Uwagi:

- powyższą inwestycję należy realizować pod nadzorem służb technicznych Rejonu Eksploatacyjnego nr 1 w terminie uzgodnionym z VEOLIA ENERGIA ŁÓDŹ S.A.
- warunkiem wykonania przedmiotowej przebudowy przyłącza ciepłowniczego jest uzgodnienie kompletnej dokumentacji projektowej (wraz z częścią formalno-prawną) w Dziale Inżynierii Dystrybucji.
- prace związane z przebudową przyłącza ciepłowniczego prowadzić poza sezonem grzewczym w terminie wcześniej ustalonym z Veolia Energia Łódź S.A. Należy zachować ciągłość dostaw ciepła do istniejących odbiorców, minimalizując okres przerwy w zaopatrzeniu ciepła.
- wszelkie istotne wątpliwości wynikłe w trakcie projektowania winien projektant w trybie natychmiastowym zgłosić służbom eksploatacyjnym ZSC - Łódź i wyjaśniać na bieżąco w Dziale Inżynierii Dystrybucji, ul. J. Andrzejewskiej 5 (pok. 109 bud. E), e-mail: inzynieriadystribucji.lodz@veolia.com.
- termin ważności warunków przyłączenia 2 lata od daty ich wystawienia.

Projektant:

Zakład Sieci Ciepłej:

Proces w zakresie obsługi Klienta przebiega
Prawidłowo / nieprawidłowo*
Uwagi w Załączniku nr1 do Warunków Przyłączenia

*niepotrzebne skreślić

Łódź, dnia 12.07.2023 r.

Wystawił:

Dział Inżynierii Dystrybucji
Specjalista
Sebastian Stolarczyk
Sebastian Stolarczyk

Zatwierdził:

Dział Inżynierii Dystrybucji
KIEROWNIK
Marek Skierski
Marek Skierski

Załącznik nr 1 do umowy nr 23-D7/UP/03015 o przyłączenie do sieci.

Uniwersytet Łódzki
ul. Prezydenta Gabriela Narutowicza 65
90-136 Łódź

**Warunki przyłączenia nr 23-D7/WP/03015 dla Podmiotu IV grupy przyłączeniowej
do sieci dystrybucyjnej o napięciu znamionowym 0,4 kV**

Nazwa obiektu przyłączanego do sieci: Budynek użyteczności publicznej (nr PPE 590543530701403917).

Lokalizacja: miejscowość Łódź, ul. Henryka Sienkiewicza 21.

Na podstawie rozporządzenia Ministra Gospodarki z dnia 04 maja 2007r. w sprawie szczegółowych warunków funkcjonowania systemu elektroenergetycznego (Dz.U. nr 93 z 2007r. poz. 623 z późn. zm.), w odpowiedzi na wniosek z dnia 18-07-2023, określa się następujące warunki przyłączenia:

- 1 Miejsce przyłączenia: **złącze kablowe nN nr 4385 ul. Sienkiewicza 21, obwód ze stacji transformatorowej 15/0,4 kV nr 75-1117 Traugutta 21/23.**
- 2 Miejsce dostarczania energii elektrycznej stanowiące jednocześnie miejsce rozgraniczenia własności sieci dystrybucyjnej PGE Dystrybucja S.A. i instalacji Podmiotu Przyłączanego: **zaciski prądowe na wyjściu przewodów od zabezpieczeń w złączu kablowym w kierunku instalacji odbiorcy.**
- 3 Moc przyłączeniowa: **90,00 kW (moc istn. 39,00 kW)** – zasilanie podstawowe.
- 4 Rodzaj przyłącza: **kablowe (projektowane).**
- 5 Zakres niezbędnych zmian w sieci związanych z przyłączeniem:
  - 5.1 **istniejące złącze kablowe nr 4385 ul. Sienkiewicza 21 należy wymienić na złącze typu ZK5+sprzęgło,**
  - 5.2 **szegóły techniczne, na etapie projektowania, uzgodnić w PGE Dystrybucja S.A. Oddział Łódź.**
- 6 Wymagania w zakresie budowy instalacji odbiorcy:
  - 6.1 Istniejącą zewnętrzną i wewnętrzną instalację elektryczną dostosować do zwiększonego poboru mocy.
- 7 Miejsce zainstalowania układu pomiarowo-rozliczeniowego: **złącze pomiarowe nN na zewnątrz budynku/obiektu.**
- 8 Wymagania dotyczące układu pomiarowo-rozliczeniowego i systemu pomiarowo-rozliczeniowego:
  - 8.1 zastosować półpośredni układ pomiarowo-rozliczeniowy na napięciu 0,4 kV z licznikiem 3-fazowym energii elektrycznej zapewniającym pomiar energii czynnej i biernej z rejestracją profili obciążenia,
  - 8.2 układ pomiarowo-rozliczeniowy winien spełniać wymagania dla kategorii C2 określone w „Instrukcji Ruchu i Eksploatacji Sieci Dystrybucyjnej” (IRIESD) obowiązującej w PGE Dystrybucja S.A. oraz „Wytucznych do budowy systemów elektroenergetycznych w PGE Dystrybucja S.A.”,
- 9 Rodzaj i usytuowanie zabezpieczenia głównego:
  - 9.1 **zabezpieczenie przedlicznikowe (przed przekładnikami) o wartości prądu znamionowego 160 [A],**
  - 9.2 **ww. zabezpieczenie usytuować w złączu pomiarowym,**
- 10 Jako system dodatkowej ochrony od porażeń przyjąć samoczynne wyłączenie zasilania w czasie określonym w obowiązujących normach. Układ pracy sieci zasilającej 0,4 kV: **TN-C**
- 11 Wymagany stosunek poboru energii biernej do czynnej w miejscu dostarczania nie może być większy niż $\tan \phi = 0,4$.
- 12 Poziom zmienności parametrów technicznych energii elektrycznej w sieci mieści się w granicach przywołanego wyżej Rozporządzenia Ministra Gospodarki.
- 13 Instalacje i urządzenia elektryczne należące do Odbiorcy powinny zapewniać bezpieczeństwo użytkowania, a przede wszystkim ochronę przed porażeniem prądem elektrycznym oraz ochronę przed przepięciami łączeniowymi i atmosferycznymi występującymi w sieci energetycznej, powstaniem pożaru, wybuchem i innymi szkodami. Wszelkie prace powinny wykonać osoby posiadające odpowiednie uprawnienia i kwalifikacje do prowadzenia robót elektrycznych.
- 14 Informacje dodatkowe:
  - 14.1 warunki przyłączenia są ważne 2 lata od daty ich doręczenia,
  - 14.2 realizacja inwestycji związanych z przyłączaniem obiektu Wnioskodawcy będzie dokonywana na zasadach określonych w umowie o przyłączenie do sieci dystrybucyjnej. Realizacja warunków przyłączenia (w tym rozpoczęcie prac projektowych) wymaga podpisania w okresie ważności warunków przyłączenia umowy o przyłączenie.
- 15 Uwagi dodatkowe:
  - 15.1 PGE Dystrybucja S.A. zastrzega sobie prawo zmiany zakresu rzeczowego prac, wynikających ze zmian stanu sieci i jej konfiguracji lub utrudnień w budowie urządzeń.

15.2 Zmiany wpływające na zwiększenie opłaty za przyłączenie wymagają akceptacji Podmiotu Przyłączanego oraz zmiany umowy o przyłączenie.

15.3 Realizacja pkt. 5.1. – 5.2. wspólnie z warunkami przyłączenia nr 23-D7/WP/03016 – określonymi dla powiększenia mocy na punkcie poboru energii elektrycznej nr 590543530701102148,

15.4 Dotyczy PPE nr 590543530701403917: powiększenie istniejącej mocy o 51 kW.

Warunki przyłączenia opracował:

Szymon Sarna

Warunki przyłączenia zatwierdził.

Rejon Energetyczny Łódź
Wydział Projektowania i Rozwoju,
Specjalista
Szymon Sarna

Załącznik nr 1 do umowy nr 23-D7/UP/03016 o przyłączenie do sieci.

Uniwersytet Łódzki
ul. Prezydenta Gabriela Narutowicza 65
90-136 Łódź

**Warunki przyłączenia nr 23-D7/WP/03016 dla Podmiotu IV grupy przyłączeniowej
do sieci dystrybucyjnej o napięciu znamionowym 0,4 kV**

Nazwa obiektu przyłączanego do sieci: Budynek użyteczność publicznej (nr PPE 590543530701102148).

Lokalizacja: miejscowość Łódź, ul. Henryka Sienkiewicza 21.

Na podstawie rozporządzenia Ministra Gospodarki z dnia 04 maja 2007r. w sprawie szczegółowych warunków funkcjonowania systemu elektroenergetycznego (Dz.U. nr 93 z 2007r. poz. 623 z późn. zm.), w odpowiedzi na wniosek z dnia 18-07-2023, określa się następujące warunki przyłączenia:

- 1 Miejsce przyłączenia: **złącze kablowe nN nr 4385 ul. Sienkiewicza 21, obwód ze stacji transformatorowej 15/0,4 kV nr 75-0162 Moniuszki 9a.**
- 2 Miejsce dostarczania energii elektrycznej stanowiące jednocześnie miejsce rozgraniczenia własności sieci dystrybucyjnej PGE Dystrybucja S.A. i instalacji Podmiotu Przyłączanego: **zaciski prądowe na wyjściu przewodów od zabezpieczeń w złączu kablowym w kierunku instalacji odbiorcy.**
- 3 Moc przyłączeniowa: **60,00 kW (moc istn. 1,50 kW)** – zasilanie podstawowe.
- 4 Rodzaj przyłącza: **kablowe (projektowane).**
- 5 Zakres niezbędnych zmian w sieci związanych z przyłączeniem:
  - 5.1 **istniejące złącze kablowe nr 4385 ul. Sienkiewicza 21 należy wymienić na złącze typu ZK5+sprzęgło,**
  - 5.2 **szczególne techniczne, na etapie projektowania, uzgodnić w PGE Dystrybucja S.A. Oddział Łódź.**
- 6 Wymagania w zakresie budowy instalacji odbiorcy:
  - 6.1 Istniejącą zewnętrzną i wewnętrzną instalację elektryczną dostosować do zwiększonego poboru mocy.
- 7 Miejsce zainstalowania układu pomiarowo-rozliczeniowego: **złącze pomiarowe nN na zewnątrz budynku/obiektu.**
- 8 Wymagania dotyczące układu pomiarowo-rozliczeniowego i systemu pomiarowo-rozliczeniowego:
  - 8.1 zastosować bezpośredni układ pomiarowo-rozliczeniowy na napięciu 0,4 kV z licznikiem 3-fazowym energii elektrycznej zapewniającym pomiar energii czynnej i biernej z rejestracją profili obciążenia,
  - 8.2 układ pomiarowo-rozliczeniowy winien spełniać wymagania techniczne dla układów i systemów pomiarowych w szczególności wymagania dla kategorii C2 określone w „Instrukcji Ruchu i Eksploatacji Sieci Dystrybucyjnej” (IRiESD) obowiązującej w PGE Dystrybucja S.A. oraz „Wytycznych do budowy systemów elektroenergetycznych w PGE Dystrybucja S.A.”
- 9 Rodzaj i usytuowanie zabezpieczenia głównego:
  - 9.1 **zabezpieczenie przedlicznikowe o wartości prądu znamionowego 100[A],**
  - 9.2 **ww. zabezpieczenie usytuować w złączu pomiarowym,**
- 10 Jako system dodatkowej ochrony od porażeń przyjąć samoczynne wyłączenie zasilania w czasie określonym w obowiązujących normach. Układ pracy sieci zasilającej 0,4 kV: **TN-C**
- 11 Wymagany stosunek poboru energii biernej do czynnej w miejscu dostarczania nie może być większy niż $\tan \phi = 0,4$.
- 12 Poziom zmienności parametrów technicznych energii elektrycznej w sieci mieści się w granicach przywołanego wyżej Rozporządzenia Ministra Gospodarki.
- 13 Instalacje i urządzenia elektryczne należące do Odbiorcy powinny zapewniać bezpieczeństwo użytkowania, a przede wszystkim ochronę przed porażeniem prądem elektrycznym oraz ochronę przed przepięciami łączeniowymi i atmosferycznymi występującymi w sieci energetycznej, powstaniem pożaru, wybuchem i innymi szkodami. Wszelkie prace powinny wykonać osoby posiadające odpowiednie uprawnienia i kwalifikacje do prowadzenia robót elektrycznych.
- 14 Informacje dodatkowe:
  - 14.1 warunki przyłączenia są ważne 2 lata od daty ich doręczenia,
  - 14.2 realizacja inwestycji związanych z przyłączaniem obiektu Wnioskodawcy będzie dokonywana na zasadach określonych w umowie o przyłączenie do sieci dystrybucyjnej. Realizacja warunków przyłączenia (w tym rozpoczęcie prac projektowych) wymaga podpisania w okresie ważności warunków przyłączenia umowy o przyłączenie.
- 15 Uwagi dodatkowe:
  - 15.1 PGE Dystrybucja S.A. zastrzega sobie prawo zmiany zakresu rzeczowego prac, wynikających ze zmian stanu sieci i jej konfiguracji lub utrudnień w budowie urządzeń.

15.2 Zmiany wpływające na zwiększenie opłaty za przyłączenie wymagają akceptacji Podmiotu Przyłączanego oraz zmiany umowy o przyłączenie.

15.3 realizacja pkt. 5.1. – 5.2. wspólnie z warunkami przyłączenia nr 23-D7/WP/03015 – określonymi dla powiększenia mocy na punkcie poboru energii elektrycznej nr 590543530701403917.

15.4 Dotyczy PPE nr 590543530701102148: powiększenie istniejącej mocy o 58,5 kW.

Warunki przyłączenia opracował:
Szymon Sarna

Warunki przyłączenia zatwierdził.

Rejon Energetyczny Łódź
Wydział Przyłączenia i Rozwoju
Specjalista
Szymon Sarna

IT.424.1417.2023/W/SZ

Uniwersytet Łódzki
ul. Narutowicza 65
90-950 Łódź

pełnomocnik:

Miłosz Sanetra LEMSA Sp. z o.o.
ul. Zabłocie 39
30-701 Kraków

Dotyczy: rozbudowy instalacji wodociągowej i kanalizacyjnej na terenie dz. nr 117/1 (S-6) przy ul. Sienkiewicza 21 w Łodzi – budynek użyteczności publicznej Uniwersytetu Łódzkiego.

W odpowiedzi na pismo w sprawie jw. informujemy, że:

1. przedmiotowa posesja podłączona jest do nw. miejskich sieci:

- A. wodociągowej Ø150mm (nr arch. 103-3440, nr inw. B-23047) w ul. Moniuszki przyłączem wodociągowym Ø63/50mm (nr inw. B-23057, rok. bud.: 2000; mat.: PEHD, L=6,80m);
- B. kanalizacji ogólnospławnej D=0,45m (nr arch. 204-12, nr inw. B-618/19) w ul. Moniuszki trzema przyłączami kanalizacyjnymi d=0,15m oraz do kanalizacji ogólnospławnej D=0,45m (nr arch. 204-42, nr inw. B-618/15) w ul. Sienkiewicza dwoma przyłączami kanalizacyjnymi d=0,15m (zaewidencjonowanymi pod wspólnym nr inw. B-469/4624; rok. bud.: 1930, o łącznej długości L=28,50m – licząc od miejsca włączenia do kanału do granicy nieruchomości)

2. istnieje możliwość:

- rozbudowy wewnętrznej instalacji wodociągowej i kanalizacyjnej dla nowych potrzeb dz. nr 117/1 przy ul. Sienkiewicza 21 w oparciu o w/w przyłącza wod. i kan.;
- poboru wody do celów bytowo-gospodarczych w ilości $Q_{\text{śr. dob.}} 8,58 \text{ m}^3/\text{dobę}$; $Q_{\text{max. godz.}} 1,16 \text{ m}^3/\text{h}$; $Q_{\text{max. s.}} 0,39 \text{ dm}^3/\text{s}$ oraz do celów wewnętrznej ochrony ppoż. ilości $2,0 \text{ dm}^3/\text{s}$.
- odprowadzania ścieków bytowo-gospodarczych w ilości równej ilości pobranej wody w oparciu o istniejące przyłącza kanalizacyjne.
- a. odprowadzania wód opadowych w maksymalnej ilości $4,6 \text{ dm}^3/\text{s}$. Pozostałą ilość wód opadowych należy zretencjonować na terenie posesji. W zależności od rodzaju gruntu na terenie inwestycji należy zastosować retencję powierzchniową wraz z infiltracją wód do gruntu. W przypadku braku technicznej możliwości zastosowania ww. formy retencji należy przewidzieć budowę urządzeń opóźniających odpływ i zapewniających możliwie największy stopień infiltracji wód opadowych do gruntu.

3. z uwagi na fakt, że przedmiotowa posesja jest już przyłączona do miejskiej sieci wodociągowej i kanalizacyjnej, brak jest uzasadnienia do wydania warunków na przyłączenie nowymi przyłączami do miejskiej sieci.

4. w celu zapewnienia niezawodności odbioru ścieków oraz z uwagi na wiek istniejących przyłączy kanalizacyjnych należy dokonać sprawdzenia stanu technicznego przyłączy i instalacji kanalizacyjnej, które będą wykorzystywane dla nowych potrzeb nieruchomości. Sprawdzenie stanu technicznego przyłączy kanalizacyjnych dla warunków jak wyżej może wykonać ZWiK Sp. z o.o. na wniosek Inwestora;

Na rozbudowę wewnętrznej instalacji wod. i kan. należy sporządzić opracowanie, które podlega zaopiniowaniu w ZWiK Sp. z o.o. (w 2 egz.).

W niniejszym opracowaniu należy:

- a. załączyć mapę w skali 1:500 obejmującą teren całej nieruchomości, z zaznaczonymi jej granicami i przyłączami wod. i kan., w oparciu o które prowadzona będzie rozbudowa instalacji oraz lokalizacja wodomierza głównego, separatora i regulatora przepływu;

- b. krótki opis (zawierający informację w zależności od zakresu przyłączenia odnośnie sposobu zaopatrzenia w wodę, odprowadzania ścieków sanitarnych i wód opadowych).;
- c. określić aktualne zapotrzebowanie, cel poboru wody oraz rodzaj, skład i ilość odprowadzanych ścieków: Q śr. miesięczne; Q śr. dob.; Q max. dob.; Q max. godz.; Q max. s z przyborów.;
- d. obliczeniami sprawdzić czy przepustowości istniejących przyłączy wod. i kan. oraz wielkość wodomierza będą wystarczające dla aktualnych potrzeb posesji.
- e. określić sposób zabezpieczenia antyskażeniowego w/g PN – EN 1717 : 2003;
- f. obliczenia sprawdzenia czy ciśnienie w miejskiej sieci wodociągowej będzie wystarczające dla potrzeb nieruchomości. Rzędna linii ciśnień w tym rejonie miasta wynosi **248-253 m n.p.m.** W przypadku gdy ciśnienie w miejskiej sieci nie będzie wystarczające do prawidłowego działania instalacji, należy zamontować zestaw hydroforowy wyposażony w automatyczny wyłącznik uniemożliwiający pobór wody w przypadku spadku ciśnienia w sieci miejskiej poniżej 0,2 MPa. Zestaw hydroforowy montowany jest przez użytkownika na instalacji wewnętrznej.;
- g. dla odwodnienia terenu stosować typowe wpusty zasyfonowane z osadnikiem usytuowane na terenie utwardzonym, a przy odwodnieniach liniowych na instalacji stosować studzienki osadowe zasyfonowane,
- h. określić wielkości poszczególnych rodzajów powierzchni utwardzonych oraz ilości wód z nich odprowadzanych;
- i. w kanałach nie występują światłowody.
- j. z uwagi na podłączenie do kanalizacji ogólnospławnej określić czy konieczny jest montaż zaworu burzowego;
- k. w ściekach odprowadzanych do kanalizacji miejskiej nie mogą być przekraczane wartości wskaźników zanieczyszczeń zamieszczone na naszej stronie internetowej www.zwik.lodz.pl.
- l. w przypadku przekroczenia wartości powyższych wskaźników należy przewidzieć odpowiednie urządzenia podczyszczające;

UWAGI OGÓLNE:

1. Inwestor zobowiązany jest do zapoznania się z „Wytycznymi dla przyłączy wod. i kan.” opublikowanymi na naszej stronie internetowej i ich stosowania przy opracowywaniu uproszczonej dokumentacji.
2. Dane techniczne o istniejącej miejskiej sieci wod. i kan. projektant zobowiązany jest uzyskać w archiwum w Dziale Technicznym, a wszelkie wątpliwości wynikające z treści warunków należy wyjaśnić na miejscu. Szczegóły odnośnie sposobu korzystania z archiwum zostały opisane w „Wytycznych dla przyłączy wod. i kan.” zamieszczonych na stronie internetowej.
3. Na prowadzenie prac i lokalizację uzbrojenia na terenie nie będącym własnością Inwestora, należy uzyskać zgodę właścicieli tego terenu.
4. W dokumentacji wszelkie dane osobowe należy umieszczać wyłącznie na stronie tytułowej. Imiona i nazwiska autorów projektu są danymi, które służą zachowaniu integralności i czytelności dokumentacji dlatego wskazane jest ich umieszczenie np. na rysunkach.
5. Niniejsze pismo nie rodzi prawa do dysponowania nieruchomością na cele budowlane jak również nie stanowią podstawy do zawarcia umowy. W przypadku nie uzyskania prawa do dysponowania nieruchomością na cele budowlane nie przysługuje roszczenie o zwrot nakładów poniesionych w związku z niniejszymi warunkami. Inwestor winien we własnym zakresie uregulować możliwość korzystania z nieruchomości.

Niniejsze pismo traci ważność po upływie dwóch lat od daty ich wydania.

Otrzymują:

1. adresat

2. aa IT

Sprawę prowadzi:

mgr inż. Sylwia Zbrojewska

Tel. 42 677-81-40

PROKURENT
Dyrektor ds. Infrastruktury
Marek Kubiczak

Informujemy, że zgodnie z art. 27e ust 1 pkt 2) ustawy o zbiorowym zaopatrzeniu w wodę i zbiorowym odprowadzaniu ścieków (t.j. Dz. U. z 2019 r. poz. 1437 z późn. zm.) w sprawach spornych dotyczących odmowy przyłączenia do sieci nieruchomości osobie ubiegającej się o przyłączenie nieruchomości do sieci - na wniosek strony - rozstrzyga w drodze decyzji organ regulacyjny, którym jest Dyrektor Regionalnego Zarządu Gospodarki Wodnej w Poznaniu (ul. Chlebowa 4/3, 61-003 Poznań).

Administratorem danych osobowych jest Zakład Wodociągów i Kanalizacji sp. z o.o. Więcej informacji o przetwarzaniu danych osobowych na stronie: <http://bip.zwik.lodz.pl/artykuly/168/rodow-zwik-sp-z-o-o>

Łódź, dnia 17 listopada 2023 r.

ŁÓDZKI KOMENDANT WOJEWÓDZKI
PAŃSTWOWEJ STRAŻY POŻARNEJ
W ŁÓDZI

90-521 Łódź, ul. Wólczańska 111/113

WPZ.52840.150.2023.4.MJ

POSTANOWIENIE

Na podstawie art. 6a ust. 1 i 2 ustawy z dnia 24 sierpnia 1991 r. o ochronie przeciwpożarowej (Dz. U. z 2022 r. poz. 2057 ze zm.), w związku z § 2 ust. 3a rozporządzenia Ministra Infrastruktury z dnia 12 kwietnia 2002 r. w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać budynki i ich usytuowanie (Dz. U. z 2022 r., poz. 1225), po rozpatrzeniu wniosku Strony: Uniwersytet Łódzki, ul. Narutowicza 65, 90-950 Łódź, reprezentowanej przez pełnomocnika – Pana Miłosza Sanetrę, LEMSA Sp. z o.o., oraz załączonej do wniosku „Ekspertyzy technicznej z zakresu ochrony przeciwpożarowej dla Budynku Uniwersytetu Łódzkiego, Łódź, ul. Sienkiewicza 21, działka nr ewid. 117/1, obr. 10615_9.0006 Łódź Śródmieście”, opracowanej przez rzeczoznawcę budowlanego mgr. inż. arch. Michała Szymanowskiego nr upr. 37/13/R/C i rzeczoznawcę do spraw zabezpieczeń przeciwpożarowych mgr. inż. Marka Szklarskiego nr upr. 551/2011 (zwanej dalej „Ekspertyzą”), w sprawie akceptacji niezgodności z wymaganiami ochrony przeciwpożarowej wskazanych w Ekspertyzie,

wyrażam zgodę

na spełnienie wymagań w zakresie bezpieczeństwa pożarowego dla budynku Uniwersytetu Łódzkiego znajdującego się w Łodzi przy ul. Sienkiewicza 21, w sposób inny niż określony w: § 68 ust. 1 i 2, § 69 ust. 4, § 216 ust. 1, § 235 ust. 5 oraz § 240 ust. 1 rozporządzenia Ministra Infrastruktury z dnia 12 kwietnia 2002 r. w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać budynki i ich usytuowania (Dz. U. z 2022 r. poz. 1225), w następującym zakresie:

- 1) przeszkleń występujących w ścianach wewnętrznych budynku (ściany wewnętrzne w pomieszczeniu nr 8 – patio/przestrzeń multimedialna 1) bez określonej klasy odporności ogniowej,
- 2) szerokości skrzydła czynnego drzwi dwuskrzydłowych w występujących na drodze ewakuacyjnej w klatce schodowej KL2 nie mniejszej niż 0,8 m,
- 3) szerokości biegów klatki schodowej nie mniejszej niż 1 m,
- 4) szerokości spoczników klatki schodowej nie mniejszej niż 1,29 m,
- 5) szerokości stopni stałych schodów klatki schodowej nie mniejszej niż 0,29 m,
- 6) odległości klapy dymowej oraz czterech świetlików nie mniejszej niż 0,59 m od ściany oddzielenia przeciwpożarowego,

stosownie do rozwiązań zamiennych wskazanych w Ekspertyzie, polegających na:

- 1) podziale budynku na strefy pożarowe zgodnie z częścią opisową i graficzną ekspertyzy,
- 2) zamknięciu piwnicy drzwiami o klasie odporności ogniowej nie mniejszej niż EIS 60,
- 3) zamknięciu galerii komunikacyjnych w budynku (G1, G2, G3) drzwiami o klasie odporności ogniowej nie mniejszej niż EIS 30,
- 4) zastosowaniu drzwi z pomieszczeń w strefach pożarowych ZL V (za wyjątkiem higienicznosanitarnych) prowadzących na drogi komunikacji ogólnej o klasie odporności ogniowej nie mniejszej niż EIS 30,
- 5) wyposażeniu przykrytego dziedzińca wewnętrznego (patio) w system oddymiania grawitacyjnego,
- 6) wyposażeniu budynku w system sygnalizacji pożarowej (SSP) w ochronie całkowitej oraz połączeniu urządzeń sygnalizacyjno-alarmowych SSP z obiektem Komendy Miejskiej Państwowej Straży Pożarnej w Łodzi,
- 7) wyposażeniu wszystkich dróg ewakuacyjnych w instalację awaryjnego oświetlenia ewakuacyjnego o natężeniu co najmniej 5 lx,
- 8) wyposażeniu stref pożarowych (PM) SP1 i SP6 w instalację wodociągową przeciwpożarową z hydrantami wewnętrznymi 25,
- 9) wyposażeniu stref pożarowych SP2+SP5 w środek gaśniczy w ilości (4 kg lub 6 dm³) środka gaśniczego na każde 100 m² strefy pożarowej,
- 10) przeprowadzeniu co najmniej raz w roku szkolenia personelu z zakresu warunków ewakuacji z budynku oraz zasad obsługi gaśnic i hydrantów wewnętrznych.

UZASADNIENIE

Zgodnie z art. 6a ust. 1 ustawy z dnia 24 sierpnia 1991 r. o ochronie przeciwpożarowej (Dz. U. z 2022 r. poz. 2057 ze zm.) – zwanej dalej „ustawą o ochronie przeciwpożarowej”, *„wymagania ochrony przeciwpożarowej dotyczące obiektów budowlanych lub terenów mogą być w przypadkach określonych w przepisach dotyczących ochrony przeciwpożarowej spełnione w sposób inny niż określony w tych przepisach, jeżeli proponowane rozwiązania zamiennie w stosunku do wymagań ochrony przeciwpożarowej ograniczają możliwość powstania pożaru, a w razie jego wystąpienia:*

- 1) *zapewniają zachowanie nośności konstrukcji przez określony czas,*
- 2) *zapewniają ograniczenie rozprzestrzeniania się ognia i dymu wewnątrz obiektu budowlanego,*
- 3) *zapewniają ograniczenie rozprzestrzeniania się pożaru na sąsiednie obiekty budowlane lub tereny przyległe,*
- 4) *zapewniają możliwość ewakuacji ludzi lub ich uratowania w inny sposób,*
- 5) *uwzględniają bezpieczeństwo ekip ratowniczych”.*

Idąc dalej, przywołany powyżej przepis w zakresie ust. 2 stanowi, iż „komendant wojewódzkiej Państwowej Straży Pożarnej właściwy dla miejsca lokalizacji inwestycji na uzasadniony ekspertyzą techniczną wniosek inwestora lub właściciela obiektu

budowlanego lub terenu, którego dotyczą rozwiązania zamiennego w stosunku do wymagań ochrony przeciwpożarowej, może, w drodze postanowienia, na które służy zażalenie:

- 1) wyrazić zgodę na zastosowanie rozwiązań zamiennych,*
- 2) wyrazić zgodę na zastosowanie rozwiązań zamiennych pod warunkiem spełnienia dodatkowych wymagań określonych w postanowieniu,*
- 3) nie wyrazić zgody na zastosowanie rozwiązań zamiennych”.*

Jednocześnie, aby rozstrzygnięcie mogło mieć wymiar pozytywny, rozumiany przez tutejszy organ jako zgodny z żądaniem Strony, jak również zgodny z interesem społecznym (patrz pkt art. 6a ust. 2 pkt 1 lub pkt 2 ww. ustawy), koniecznym jest wylegitymowanie się przez wnioskodawcę spełnieniem wszystkich przesłanek wymienionych w ust. 1.

Budynek Uniwersytetu Łódzkiego znajdujący się przy ul. Sienkiewicza 21 w Łodzi, będący przedmiotem Ekspertyzy, podlegał będzie przebudowie, rozbudowie oraz remontowi wraz ze zmianą sposobu użytkowania. W ramach planowanego zamierzenia inwestycyjnego zostanie dostosowany do wymagań bezpieczeństwa pożarowego, za wyjątkiem niezgodności z wymaganiami ochrony przeciwpożarowej wymienionymi na wstępie w pkt 1÷6.

Odnosząc się do uwarunkowań lokalnych w zakresie ewakuacji z budynku stwierdzono, iż niezgodności z przepisami dotyczą w szczególności szerokości biegów, spoczników, stopni klatki schodowej, a także szerokości drzwi.

Z treści Ekspertyzy wynika, że zawężenia na biegach nie będą mniejsze niż 1 m, spocznikach nie mniejsze niż 1,29 m, natomiast szerokość stopni stałych schodów wewnętrznych nie będzie mniejsza niż 0,29 m. Z kolei szerokości skrzydła czynnego w drzwiach dwuskrzydłowych na drodze ewakuacyjnej nie będzie mniejsza niż 0,8 m. Jednocześnie, wg ustaleń Ekspertyzy, zapewniono trzy klatki schodowe do służące celów ewakuacji z wyższych kondygnacji budynku.

Brak spełnienia wymagań w powyższym zakresie został zrekompensowany przez wyposażenie budynku w system sygnalizacji pożarowej (dalej zwany „SSP”) oraz wszystkich dróg ewakuacyjnych w instalację awaryjnego oświetlenia ewakuacyjnego o natężeniu co najmniej 5 lx. Oba rozwiązania istotnie poprawią warunki ewakuacji, zwłaszcza poprzez wykrycie i rozgłoszenie alarmu przez SSP, gdy warunki środowiskowe panujące w przestrzeniach ewakuacyjnych nie powinny jeszcze przekroczyć parametrów krytycznych.

Wdrożenie powyższych rozwiązań, pozwala uznać poziom bezpieczeństwa w zakresie możliwości ewakuacji ludzi za akceptowalny.

W kontekście ograniczenia rozprzestrzeniania się ognia i dymu w budynku, autorzy Ekspertyzy wniesli o pozostawienie przeszkleń występujących w ścianach wewnętrznych budynku (ściany wewnętrzne w pomieszczeniu nr 8 – patio/przestrzeń multimedialna 1) bez określonej klasy odporności ogniowej.

Biorąc pod uwagę, że budynek zostanie podzielony na sześć odrębnych strefy pożarowych, wszystkie pozostałe elementów budynku spełniają wymagania jak dla klasy odporności pożarowej „B”, piwnica zostanie zamknięta drzwiami o klasie odporności ogniowej co najmniej EI 60, galerie komunikacyjne w budynku (G1, G2,

G3) zostaną zamknięte drzwiami o klasie odporności ogniowej co najmniej EIS 30, drzwi z pomieszczeń w strefach pożarowych ZL V (za wyjątkiem higienicznosanitarnych) prowadzących na drogi komunikacji ogólnej będą posiadały klasie odporności ogniowej nie mniejszej niż EIS 30 oraz przykryty dziedzińca wewnętrzny (patio) zostanie wyposażony w system oddymiania grawitacyjnego, ocenia się, że poziom bezpieczeństwa w zakresie ograniczenia rozprzestrzeniania się ognia i dymu w budynku jest dostateczny.

W kwestii ograniczenia rozprzestrzeniania się pożaru na sąsiednie budynki autorzy Ekspertyzy wniesli o możliwość pozostawienia klapy dymowej oraz czterech świetlików w odległości nie mniejszej niż 0,59 m od ściany oddzielenia przeciwpożarowego.

Akceptując powyższe, wzięto pod uwagę, że główna konstrukcja nośna budynku spełnia co najmniej klasę odporności ogniowej R 120, a budynek zostanie podzielona na sześć odrębnych stref pożarowych. Co więcej, budynek zostanie wyposażony w SSP z podłączeniem do tzw. monitoringu pożarowego Komendy Miejskiej PSP w Łodzi, co usprawni interwencję w przypadku ewentualnego pożaru. Ponadto, wszystkie strefy pożarowe zostaną wyposażone w instalacje wodociągową przeciwpożarową w postaci hydrantów wewnętrznych 25.

Podsumowując, ocenia się, że rozwiązania zamienne zaproponowane przez Autorów Ekspertyzy, w stosunku do zaakceptowanego zakresu niezgodności z przepisami, przy spełnieniu pozostałych wymagań ochrony przeciwpożarowej dotyczących istniejącego obiektu użytkowanego w sposób bezpośredni, zapewnią w budynku Uniwersytetu Łódzkiego mieszczącym się w Łodzi przy ul. Sienkiewicza 21 akceptowalny poziom bezpieczeństwa pożarowego.

Postanowienie rozpatruje się łącznie z Ekspertyzą opieczętowaną przez Komendę Wojewódzką Państwowej Straży Pożarnej w Łodzi.

Ponadto informuje się, że zgodnie z art. 4 ustawy z dnia 24 sierpnia 1991 r. o ochronie przeciwpożarowej (Dz. U. z 2022 r. poz. 2057 ze zm.) oraz art. 60a ustawy z dnia 7 lipca 1994 r. – Prawo budowlane (Dz. U. z 2023 poz. 682 ze zm.), w książce obiektu budowlanego należy dokonać wpisów m. in. w zakresie:

- ekspertyz dotyczących obiektu budowlanego oraz imion i nazwisk osób, przez które zostały sporządzone,
- postanowień, wydanych przez organy administracji publicznej, dotyczących obiektu budowlanego.

Rodzaj budynków oraz obiektów budowlanych niebędących budynkami, dla których zachodzi wymóg prowadzenia książki obiektu budowlanego został określony w art. 60b ww. Prawa budowlanego.

POUCZENIE

Na niniejsze postanowienie służy stronie zażalenie do Komendanta Głównego Państwowej Straży Pożarnej, ul. Podchorążych 38, 00-463 Warszawa, za pośrednictwem Łódzkiego Komendanta Wojewódzkiego Państwowej Straży Pożarnej w Łodzi, ul. Wólczańska 111/113, 90-521 Łódź, w terminie siedmiu dni od dnia jego doręczenia.

Wniesienia zażalenia nie wstrzymuje wykonania postanowienia.

Strona, w trakcie biegu terminu do wniesienia zażalenia, może zrzec się prawa do wniesienia zażalenia. Z dniem doręczenia Łódzkiemu Komendantowi Wojewódzkiemu Państwowej Straży Pożarnej w Łodzi oświadczenia o zrzeczeniu się prawa do wniesienia zażalenia przez ostatnią ze stron postępowania, postanowienie staje się ostateczne i prawomocne.

ŁÓDZKI KOMENDANT WOJEWÓDZKI
PAŃSTWOWEJ STRAŻY POŻARNEJ W ŁÓDZI
z up.

st. bryg. mgr inż. Paweł MALINOWSKI
Z-CIA ŁÓDZKIEGO KOMENDANTA WOJEWÓDZKIEGO

Otrzymują:

1. Uniwersytet Łódzki
ul. Narutowicza 65, 90-950 Łódź
za pośrednictwem Pełnomocnika:
Miłosz Sanetra
LEMSA Sp. z o.o.
ul. Zabłocie 39, 30-701 Kraków.
  2. A/a.
- Do wiadomości:
3. Komenda Miejska PSP w Łodzi.

Klauzula informacyjna.

Zgodnie z art. 13 i 14 ogólnego Rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/679 z dnia 27 kwietnia 2016 r. w sprawie ochrony osób fizycznych w związku z przetwarzaniem danych osobowych i w sprawie swobodnego przepływu takich danych (RODO), informujemy, że pozyskane dane osobowe będą chronione zgodnie z obowiązującymi wymaganiami prawa oraz klauzulą informacyjną zamieszczoną na stronie www.straz.lodz.pl w zakładce pn. Ochrona danych osobowych.

Łódzki Wojewódzki Konserwator Zabytków
90-425 Łódź, ul. Piotrkowska 99

URZĄD MIASTA ŁÓDZI
DEPARTAMENT PLANOWANIA
I ROZWOJU GOSPODARSTWA
Wydzielone Biuro Architektury
90-926 Łódź, ul. Piotrkowska 104
tel. 42 638 54 43, fax 42 638 43 91

Łódź, 13-11-2023 r.

WUOZ-ZN.5142.1114.2023.KKA

Uniwersytet Łódzki
ul. Narutowicza 68, 90-136 Łódź
przez pełnomocnika:
Miłosz Sanetra ul. Zabłocie 39
30 - 701 Kraków

DECYZJA

Na podstawie przepisów art. 6, ust. 1, pkt 1, lit. b; art. 7, pkt 1; art. 36, ust. 1, pkt 1; art. 89, pkt 2; art. 91, ust. 4, pkt 4 i pkt 5 ustawy o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami z dnia 23 lipca 2003 roku (t.j. Dz. U. z 2022 r. poz. 840), w związku z § 4 i § 13 Rozporządzenia Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego z dnia 2 sierpnia 2018 r. w sprawie prowadzenia prac konserwatorskich, prac restauratorskich i badań konserwatorskich przy zabytku wpisanym do rejestru zabytków albo na Listę Skarbów Dziedzictwa oraz robót budowlanych, badań architektonicznych i innych działań przy zabytku wpisanym do rejestru zabytków, a także badań archeologicznych i poszukiwań zabytków (t.j. Dz. U. z 2021 r. poz. 81) oraz art. 104 i 105 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. Kodeksu Postępowania Administracyjnego z dnia 14 czerwca 1960 r. (Dz. U. z 2023 r., poz. 775, dalej: k.p.a.), po rozpatrzeniu wniosku z dnia 19.09.2023 r. (data wpływu: 19.09.2023 r.) Uniwersytetu Łódzkiego, ul. Narutowicza 68, 90-136 Łódź, przez pełnomocnika: Miłosza Sanetrę Lem Studio Architektura, ul. Zabłocie 39-701 Kraków, o wydanie pozwolenia na prowadzenie robót budowlanych na obszarze wpisanym do rejestru zabytków pod numerem A/48 (decyzja z 20.01.1971 r.) jako historyczny układ urbanistyczny ulicy Piotrkowskiej, a także pod numerem A/49 (decyzja z dnia 20.01.1971 r.) jako założenie urbanistyczne i zespół budowlany ulicy Moniuszki – przy budynku położonym przy ul. Henryka Sienkiewicza 21 w Łodzi, nr działki ewid. 117/1; polegających na: przebudowie, rozbudowie, nadbudowie i remoncie budynku wraz ze zmianą sposobu użytkowania oraz termomodernizacją i budową szklanego świetlika nad dziedzińcem wewnętrznym, miejsc parkingowych oraz wewnętrznej instalacji wentylacji mechanicznej wraz z klimatyzacją i instalacją ciepła technologicznego oraz rozbudową i przebudową wewnętrznych instalacji; zgodnie z załączonym projektem zagospodarowania terenu oraz projektem architektoniczno-budowlanym pn. „Przebudowa, rozbudowa, nadbudowa i remont budynku Uniwersytetu Łódzkiego wraz ze zmianą sposobu użytkowania w celu dostosowania do potrzeb międzywydziałowych oraz termomodernizacją i budową szklanego świetlika na dziedzińcem wewnętrznym, miejsc parkingowych oraz wewnętrznej instalacji wentylacji mechanicznej wraz z klimatyzacją i instalacją ciepła technologicznego oraz rozbudową i przebudową wewnętrznych instalacji: wodociągowej, kanalizacyjnej, c.o., elektrycznej i teletechnicznej, budynku przy ul. Sienkiewicza 21 w Łodzi”; Lokalizacja inwestycji: Łódź, ul. Sienkiewicza 21, dz. nr ewid. 117/1, obr. 106105_9.0006 Łódź Śródmieście; Inwestor: Uniwersytet Łódzki, ul. Narutowicza 68, 90-136 Łódź; Jednostka projektowa: LEM Studio Architektoniczne Sp. z o.o., ul. Zabłocie 39, 90-701 Kraków; Architektura Projektant: mgr inż. arch. Miłosz Sanetra, Architektura Sprawdzający: mgr inż. arch. Louay Farah; wrzesień 2023

ŁÓDZKI WOJEWÓDZKI KONSERWATOR ZABYTKÓW

pozwala

na prowadzenie robót budowlanych na obszarze wpisanym do rejestru zabytków pod numerem A/48 (decyzja z 20.01.1971 r.) jako historyczny układ urbanistyczny ulicy Piotrkowskiej, a także pod numerem A/49

Wojewódzki Urząd Ochrony Zabytków w Łodzi
ul. Piotrkowska 99, 90-425 Łódź, tel.: 42 631 78 92, fax: 42 630 17 83
e-mail: sekretariat@wuoz-lodz.pl
<https://www.wuoz-lodz.pl>

Administratorem danych osobowych jest Łódzki Wojewódzki Konserwator Zabytków. Dane przetwarzane są w celu realizacji czynności urzędowych. Masz prawo do dostępu, sprostowania, ograniczenia przetwarzania danych. Więcej informacji znajdziesz na stronie www.wuoz.pl: [RODO](#) lub pod numerem telefonu: 42 631 78 92.

(decyzja z dnia 20.01.1971 r.) jako założenie urbanistyczne i zespół budowlany ulicy Moniuszki – przy budynku położonym przy ul. Henryka Sienkiewicza 21 w Łodzi, nr działki ewid. 117/1; polegających na: przebudowie, rozbudowie, nadbudowie i remoncie budynku wraz ze zmianą sposobu użytkowania oraz termomodernizacją i budową szklanego świetlika nad dziedzińcem wewnętrznym, miejsc parkingowych oraz wewnętrznej instalacji wentylacji mechanicznej wraz z klimatyzacją i instalacją ciepła technologicznego oraz rozbudową i przebudową wewnętrznych instalacji; zgodnie z załączonym projektem zagospodarowania terenu oraz projektem architektoniczno-budowlanym pn. „Przebudowa, rozbudowa, nadbudowa i remont budynku Uniwersytetu Łódzkiego wraz ze zmianą sposobu użytkowania w celu dostosowania do potrzeb międzywydziałowych oraz termomodernizacją i budową szklanego świetlika na dziedzińcem wewnętrznym, miejsc parkingowych oraz wewnętrznej instalacji wentylacji mechanicznej wraz z klimatyzacją i instalacją ciepła technologicznego oraz rozbudową i przebudową wewnętrznych instalacji: wodociągowej, kanalizacyjnej, c.o., elektrycznej i teletechnicznej, budynku przy ul. Sienkiewicza 21 w Łodzi”; Lokalizacja inwestycji: Łódź, ul. Sienkiewicza 21, dz. nr ewid. 117/1, obr. 106105_9.0006 Łódź Śródmieście; Inwestor: Uniwersytet Łódzki, ul. Narutowicza 68, 90-136 Łódź; Jednostka projektowa: LEM Studio Architektoniczne Sp. z o.o., ul. Zabłocie 39, 90-701 Kraków; Architektura Projektant: mgr inż. arch. Miłosz Sanetra, Architektura Sprawdzający: mgr inż. arch. Louay Farah; wrzesień 2023

w zakresie: części zewnętrznych budynku oraz zagospodarowania terenu przy ul. Sienkiewicza 21 w Łodzi

Termin ważności pozwolenia: 31.12.2025 r.

Pozwolenie niniejsze udzielone zostaje pod następującymi warunkami

(§13 Rozporządzenia Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego z dnia 2 sierpnia 2018 r. w sprawie prowadzenia prac konserwatorskich, prac restauratorskich i badań konserwatorskich przy zabytku wpisanym do rejestru zabytków albo na Listę Skarbów Dziedzictwa oraz robót budowlanych, badań architektonicznych i innych działań przy zabytku wpisanym do rejestru zabytków, a także badań archeologicznych i poszukiwań zabytków- t.j. Dz.U. z 2021 r. poz. 81)

- Należy zawiadomić Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków o terminie podjęcia określonych czynności związanych z wydanym pozwoleniem, przynajmniej 3 dni przed rozpoczęciem tych czynności;
- Należy niezwłocznie zawiadomić Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków o zagrożeniach lub nowych okolicznościach ujawnionych w trakcie prowadzenia wskazanych w pozwoleniu prac;
- Należy w przypadku wystąpienia konieczności podjąć inne działania, które zapobiegają uszkodzeniu lub zniszczeniu zabytku;

1. **Przed naruszeniem struktury gruntu należy uzyskać od Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków pozwolenie na prowadzenie badań archeologicznych w formie nadzoru.**
2. **Zgodnie z art. 83a ust. 1 Ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (t.j. Dz. U. z 2023 r. poz. 1336, ze zm.) przed usunięciem drzewa lub krzewu z terenu nieruchomości należy uzyskać pozwolenie od Wojewódzkim Konserwatorem Zabytków.**
3. Szczegółowe kwestie techniczne i estetyczne, nie rozwiązane w dokumentacji załączonej do wniosku o udzielenie niniejszego pozwolenia, wymagają rozstrzygnięcia na piśmie w porozumieniu z Wojewódzkim Konserwatorem Zabytków;
4. Należy wykonać próby kolorystyczne na elewacjach i komisyjnie dokonać ostatecznej akceptacji kolorystyki z przedstawicielem WUOZ w Łodzi. Ostatecznego doboru zakresu „świadków” stolarki należy dokonać z udziałem przedstawiciela WUOZ w Łodzi.

Wojewódzki Urząd Ochrony Zabytków w Łodzi
ul. Piotrkowska 99, 90-425 Łódź, tel.: 42 631 78 92, fax: 42 630 17 83
e-mail: sekretariat@wuoz-lodz.pl
<https://www.wuoz-lodz.pl>

Administratorem danych osobowych jest Łódzki Wojewódzki Konserwator Zabytków. Dane przetwarzane są w celu realizacji czynności urzędowych. Masz prawo do dostępu, sprostowania, ograniczenia przetwarzania danych. Więcej informacji znajdziesz na stronie www.WUOZ.RODO lub pod numerem telefonu: 42 631 78 92.

5. Wszelkie zmiany rozwiązań projektowych, materiałowych i estetycznych należy konsultować z Łódzkim Wojewódzkim Konserwatorem Zabytków.
6. Należy dokonać odbioru częściowego i końcowego prac i robót z udziałem przedstawiciela WUOZ w Łodzi.
7. Należy prowadzić dokumentację z przebiegu wskazanych w pozwoleniu prac w sposób umożliwiający jednoznaczną identyfikację i dokładną lokalizację przestrzenną wszystkich czynności, użytych materiałów oraz dokonanych odkryć, i przekazać ją wojewódzkiemu konserwatorowi zabytków w terminie 3 miesięcy od dnia zakończenia tych prac.
8. Wszelkie wątpliwości w zakresie zastosowanych materiałów i technologii prac należy rozstrzygać komisyjnie z przedstawicielem WUOZ w Łodzi.

Uwaga: postępowanie w sprawie wydanego pozwolenia może zostać wznowione, a następnie pozwolenie może zostać zmienione lub cofnięte na podstawie art. 47 u.o.z.o.z.

oraz umarza

postępowanie administracyjne w sprawie wydania pozwolenia na prowadzenie robót budowlanych na obszarze wpisanym do rejestru zabytków pod numerem A/48 (decyzja z 20.01.1971 r.) jako historyczny układ urbanistyczny ulicy Piotrkowskiej, a także pod numerem A/49 (decyzja z dnia 20.01.1971 r.) jako założenie urbanistyczne i zespół budowlany ulicy Moniuszki – przy budynku położonym przy ul. Henryka Sienkiewicza 21 w Łodzi, nr działki ewid. 117/1; polegających na: przebudowie, rozbudowie, nadbudowie i remoncie budynku wraz ze zmianą sposobu użytkowania oraz termomodernizacją i budową szklanego świetlika nad dziedzińcem wewnętrznym, miejsc parkingowych oraz wewnętrznej instalacji wentylacji mechanicznej wraz z klimatyzacją i instalacją ciepła technologicznego oraz rozbudową i przebudową wewnętrznych instalacji; zgodnie z załączonym projektem zagospodarowania terenu oraz projektem architektoniczno-budowlanym w zakresie: wewnątrz budynku przy ul. Sienkiewicza 21 w Łodzi wraz z historycznym wyposażeniem

Uzasadnienie

W dniu 19.09.2023 r. do tutejszego urzędu wpłynął wniosek z dnia 19.09.2023 r., Uniwersytetu Łódzkiego, ul. Narutowicza 68, 90-136 Łódź, przez pełnomocnika: Miłosza Sanetrę Lem Studio Architektura, ul. Zabłocie 39-701 Kraków, o wydanie pozwolenia na prowadzenie robót budowlanych na obszarze wpisanym do rejestru zabytków pod numerem A/48 (decyzja z 20.01.1971 r.) jako historyczny układ urbanistyczny ulicy Piotrkowskiej, a także pod numerem A/49 (decyzja z dnia 20.01.1971 r.) jako założenie urbanistyczne i zespół budowlany ulicy Moniuszki – przy budynku położonym przy ul. Henryka Sienkiewicza 21 w Łodzi, nr działki ewid. 117/1; polegających na: przebudowie, rozbudowie, nadbudowie i remoncie budynku wraz ze zmianą sposobu użytkowania oraz termomodernizacją i budową szklanego świetlika nad dziedzińcem wewnętrznym, miejsc parkingowych oraz wewnętrznej instalacji wentylacji mechanicznej wraz z klimatyzacją i instalacją ciepła technologicznego oraz rozbudową i przebudową wewnętrznych instalacji; zgodnie z załączonym projektem zagospodarowania terenu oraz projektem architektoniczno-budowlanym pn. „Przebudowa, rozbudowa, nadbudowa i remont budynku Uniwersytetu Łódzkiego wraz ze zmianą sposobu użytkowania w celu dostosowania do potrzeb międzywydziałowych oraz termomodernizacją i budową szklanego świetlika nad dziedzińcem wewnętrznym, miejsc parkingowych oraz wewnętrznej instalacji wentylacji mechanicznej wraz z klimatyzacją i instalacją ciepła technologicznego oraz rozbudową i przebudową wewnętrznych instalacji: wodociągowej, kanalizacyjnej, c.o., elektrycznej i teletechnicznej, budynku przy ul. Sienkiewicza 21 w Łodzi”; Lokalizacja inwestycji: Łódź, ul. Sienkiewicza 21, dz. nr ewid. 117/1, obr. 106105_9.0006 Łódź Śródmieście; Inwestor: Uniwersytet Łódzki, ul. Narutowicza 68, 90-136 Łódź; Jednostka projektowa: LEM Studio

Wojewódzki Urząd Ochrony Zabytków w Łodzi
ul. Piotrkowska 99, 90-425 Łódź, tel.: 42 631 78 92, fax: 42 630 17 83
e-mail: sekretariat@wuoz-lodz.pl
<https://www.wuoz-lodz.pl>

Administratorem danych osobowych jest Łódzki Wojewódzki Konserwator Zabytków. Dane przetwarzane są w celu realizacji czynności urzędowych. Masz prawo do dostępu, sprostowania, ograniczenia przetwarzania danych. Więcej informacji znajdziesz na stronie www.WUOZ.RODO lub pod numerem telefonu: 42 631 78 92.

Architektoniczne Sp. z o.o., ul. Zabłocie 39, 90-701 Kraków; Architektura Projektant: mgr inż. arch. Miłosz Sanetra, Architektura Sprawdzający: mgr inż. arch. Louay Farah; wrzesień 2023

Kamienica przy ul. Sienkiewicza 21 w Łodzi (budynek frontowy z oficynami bocznymi wraz z ogrodzeniem) jest wpisana do gminnej ewidencji zabytków. Znajduje się również na obszarze układu urbanistycznego ulicy Piotrkowskiej wpisanego do rejestru zabytków pod nr A/48 (decyzja z dnia 20.01.1971 r.) oraz na obszarze założenia urbanistycznego i zespołu budowlanego ulicy Moniuszki wpisanego do rejestru zabytków pod numerem A/49 (decyzja z dnia 20.01.1971 r.), a także na obszarze będącym zabytkiem chronionym przez uznanie go za pomnik historii – Łódź – wielokulturowy krajobraz miasta przemysłowego, a także układu urbanistycznego Osada Łódka 1824-27 ujętego w gminnej ewidencji zabytków. Ponadto teren inwestycji objęty jest przepisami miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego (Uchwała Nr XXIX/756/16 Rady Miejskiej w Łodzi z 11.05.2016 r.).

Zgodnie z art. 36 ust. 1 pkt 1, prowadzenie robót budowlanych przy zabytku wymaga uzyskania pozwolenia wojewódzkiego konserwatora zabytków. Tryb i zasady udzielania pozwoleń określają przepisy rozporządzenia Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego z dnia 2 sierpnia 2018 r. w sprawie prowadzenia prac konserwatorskich, prac restauratorskich i badań konserwatorskich przy zabytku wpisanym do rejestru zabytków albo na Listę Skarbów Dziedzictwa oraz robót budowlanych, badań architektonicznych i innych działań przy zabytku wpisanym do rejestru zabytków, a także badań archeologicznych i poszukiwań zabytków (t.j. Dz.U. z 2021 r. poz. 81).

Przedmiotowe roboty planowane są częściowo na obszarze historycznego układu urbanistycznego ulicy Piotrkowskiej wpisanego do rejestru zabytków pod nr A/48 (decyzja z dnia 20.01.1971 r.), a także na obszarze założenia urbanistycznego i zespołu budowlanego ulicy Moniuszki wpisanego do rejestru zabytków pod numerem A/49 (decyzja z dnia 20.01.1971 r.) tj. w zakresie: części zewnętrznych budynku oraz zagospodarowania terenu przy ul. Sienkiewicza 21 w Łodzi.

Zakres wpisu do rejestru ww. zabytkowego układu urbanistycznego nie obejmuje wnętrza budynku. Zgodnie z art. 105 k.p.a., *gdy postępowanie w jakiegokolwiek przyczynie stało się bezprzedmiotowe w całości albo w części, organ administracji publicznej wydaje decyzję o umorzeniu postępowania odpowiednio w całości albo w części.*

W dniu 11.09.2023 r. ŁWKZ pismem znak: WUOZ-ZN.5183.868.2023.KKA zaopiniował przedłożoną dokumentację projektową: „Program prac budowlanych” oraz „Inwentaryzacja”, temat: Przebudowa, rozbudowa, nadbudowa i remont budynku Uniwersytetu Łódzkiego wraz ze zmianą sposobu użytkowania w celu dostosowania do potrzeb jednostek międzywydziałowych oraz termomodernizacją i budową szklanego świetlika nad dziedzińcem wewnętrznym, miejsc parkingowych oraz wewnętrznej instalacji wentylacji mechanicznej wraz z klimatyzacją i instalacją ciepła technologicznego oraz rozbudową i przebudową wewnętrznych instalacji: wodociągowej, kanalizacyjnej, c.o., elektrycznej i teletechnicznej budynku przy ul. Sienkiewicza 21 w Łodzi”; lokalizacja inwestycji: Łódź, ul. Sienkiewicza 21, dz. nr ewid. 117/1, obr. 106105_9.0006 Łódź Śródmieście; Inwestor: Uniwersytet Łódzki, ul. Narutowicza 68, 90-136 Łódź; Projektant: mgr inż. arch. Miłosz Sanetra, Opracowanie: inż. arch. Karolina Małota; Sprawdzający: inż. arch. Louay Farah; Czerwiec 2023; a także „Badania konserwatorskie elewacji kamienicy przy ul. Henryka Sienkiewicza 21 w Łodzi”; autor dokumentacji: mgr Natalia Pawłowska, mgr Małgorzata Rzepecka; Łódź, lipiec 2023 r. W dniu 21.08.2023 r. wniosek uzupełniono o opracowanie pn. „Ekspertyza konstrukcyjna: dotycząca budynku „MOTYL” zlokalizowanego przy ul. H. Sienkiewicza 21 w Łodzi opracowana w związku z planowaną przebudową i rozbudową budynku”, lokalizacja obiektów: Łódź, ul. Henryka Sienkiewicza 2; Zleceniodawca: LEM Studio Architektoniczne Sp. z o.o., ul. Zabłocie 39, 30-701 Kraków; Zespół projektowy: mgr inż. Tomasz

Wojewódzki Urząd Ochrony Zabytków w Łodzi
ul. Piotrkowska 99, 90-425 Łódź, tel.: 42 631 78 92, fax: 42 630 17 83
e-mail: sekretariat@wuoz-lodz.pl
<https://www.wuoz-lodz.pl>

Administratorem danych osobowych jest Łódzki Wojewódzki Konserwator Zabytków. Dane przetwarzane są w celu realizacji czynności urzędowych. Masz prawo do dostępu, sprostowania, ograniczenia przetwarzania danych. Więcej informacji znajdziesz na stronie www.WUOZ.RODO lub pod numerem telefonu: 42 631 78 92.

Żebro, Sierpień 2023 r. Przedmiotową inwestycję zaopiniowano pozytywnie z zastrzeżeniami dotyczącymi braków oraz z zalecaniami do prowadzenia prac.

Dokumentacja przedłożona przez wnioskodawcę w dniu 19.09.2023 r. uwzględnia uwagi z opinii znak: WUOZ-ZN.5183.868.2023.KKA z dnia 11.09.2023 r. oraz zawiera rozwiązania projektowe w większości tożsame z zaopiniowanymi pozytywnie w ww. piśmie. Wprowadzono nieznaczne zmiany w zakresie m.in. zagospodarowania terenu oraz docieplenia ściany szczytowej, jednak są one dopuszczalne z konserwatorskiego punktu widzenia.

Jednocześnie zaznacza się, iż przedmiotowy budynek jest ujęty indywidualnie w gminnej ewidencji zabytków, a także znajduje się w nim 14 obiektów, stanowiących elementy pierwotnego wystroju i wyposażenia wnętrza, mianowicie: sztukaterie, boazerie, drzwi, lustro, kominek, obudowy grzejników, żyrandole, kinkiety. Obiekty te są objęte indywidualną ochroną konserwatorską w postaci ewidencji zabytków ruchomych województwa łódzkiego. Dlatego też należy złożyć na przeprowadzenie przy ww. obiektach prac konserwatorskich – osobny wniosek (wniosek powinien być złożony przez właściciela obiektów lub wyznaczonego przez niego pełnomocnika). Do wniosku należy dołączyć dwa programy prac konserwatorskich. W związku z tym, iż znajdujące się w obiekcie sztukaterie stanowią elementy stałego wyposażenia wnętrza, należy prowadzone prace uwspólnić z planowanymi pracami przy zabytkach ruchomych.

Zaznacza się również, iż ze względu na wartość zabytkową przedmiotowego budynku podczas prowadzenia prac we wnętrzach konieczne jest zachowanie szczególnej dbałości oraz stosowanie się do poniższych zaleceń, tj.: ostatecznego doboru kolorystyki elementów będących przedmiotem prac, zakresu „świadków” posadzek; materiału dla stopnic nowych klatek schodowych i płytek – należy dokonać z udziałem przedstawiciela WUOZ w Łodzi. Prowadzenie prac przy elementach metalowych, drewnianych, kamiennych, sztukatorskich powinno być na bieżąco konsultowane i uzgadniane z przedstawicielami WUOZ. Wymiana najbardziej zdegradowanych elementów również powinna być konsultowana. Ponadto w przypadku wymienianych i odtwarzanych obiektów należy wykonać rekonstrukcje ich profili i przedstawić na komisji konserwatorskiej przy współudziale przedstawiciela WUOZ. Wskazane jest aby przy elementach zabytkowych prace były przeprowadzone przez uprawnionego konserwatora dzieł sztuki z doświadczeniem w pracy przy tego typu obiektach.

Mając na uwadze cytowane na wstępie niniejszej decyzji przepisy Ustawy o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami z dnia 23 lipca 2003 roku, które w związku z tego typu pracami nakładają na właściciela obiektu zabytkowego obowiązek uzyskania pozwolenia na ich wykonanie od Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków, orzeczono jak w rozstrzygnięciu.

Pouczenie:

1. Od niniejszej decyzji przysługuje odwołanie do Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego, za pośrednictwem Łódzkiego Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków, w terminie 14 dni od daty jej doręczenia (art. 127 § 1 i § 2, art. 129 § 1 i § 2 k.p.a.).
2. Łódzki Wojewódzki Konserwator Zabytków stwierdza wygaśnięcie decyzji, jeżeli decyzja została wydana z zastrzeżeniem dopełnienia przez stronę określonego warunku, a strona nie dopełniła tego warunku (art. 162 § 1 pkt 2 k.p.a.).
3. Łódzki Wojewódzki Konserwator Zabytków uchyli decyzję, jeżeli została ona wydana z zastrzeżeniem dopełnienia określonych czynności, a strona nie dopełniła tych czynności w wyznaczonym terminie (art. 162 § 2 k.p.a.).
4. Obowiązki nałożone na mocy decyzji w razie ich niewykonania podlegają egzekucji w trybie przepisów ustawy z dnia 17 czerwca 1966 r. o postępowaniu egzekucyjnym w administracji (t.j. Dz.U. z 2020 r.

- poz. 1427, ze zm.) w trybie właściwym dla egzekucji obowiązków o charakterze niepieniężnym (możliwe jest nałożenie grzywny w celu przymuszenia).
5. W trakcie biegu terminu do wniesienia odwołania strona może zrzec się prawa do wniesienia odwołania wobec organu administracji publicznej, który wydał decyzję. Z dniem doręczenia organowi administracji publicznej oświadczenia o zrzeczeniu się prawa do wniesienia odwołania przez ostatnią ze stron postępowania, decyzja staje się ostateczna i prawomocna (art. 127a § 1 i § 2 k.p.a.).
  6. Decyzja podlega wykonaniu przed upływem terminu do wniesienia odwołania, jeżeli jest zgodna z żądaniem wszystkich stron lub jeżeli wszystkie strony zrzekły się prawa do wniesienia odwołania (art. 130 § 4 k.p.a.).
  7. Otrzymane pozwolenie – administracyjna decyzja konserwatorska – nie zwalnia inwestora z obowiązku uzyskania zezwoleń wymaganych innymi przepisami szczegółowymi.

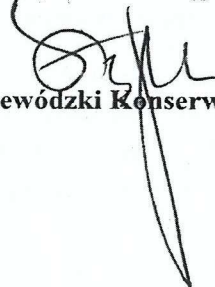
Uiszczono opłatę skarbową w wysokości 82 zł.

Ustawa o opłacie skarbowej z dnia 16 listopada 2006 roku

Katarzyna Karwasik - inspektor ochrony zabytków nieruchomych

Aleksandra Stępień

Lódzki Wojewódzki Konserwator Zabytków

Wojewódzki Urząd Ochrony Zabytków w Łodzi
NINIEJSZA DECYZJA JEST OSTATECZNA
I PODLEGA WYKONANIU OD DNIA

23.11.2023 *Konserwator*

Otrzymują:

- ① Uniwersytet Łódzki, ul. Narutowicza 68, 90-136 Łódź
przez pełnomocnika:
Miłosz Sanetra ul. Zabłocie 39, 30 - 701 Kraków
2. aa.

Sprawę prowadzi:

Katarzyna Karwasik – Inspektor Wydział Zabytków Nieruchomych Wojewódzkiego Urzędu Ochrony Zabytków w Łodzi,
Tel. (42) 631 78 93

Wojewódzki Urząd Ochrony Zabytków w Łodzi
ul. Piotrkowska 99, 90-425 Łódź, tel.: 42 631 78 92, fax: 42 630 17 83
e-mail: sekretariat@wuoz-lodz.pl
<https://www.wuoz-lodz.pl>

Administratorem danych osobowych jest Łódzki Wojewódzki Konserwator Zabytków. Dane przetwarzane są w celu realizacji czynności urzędowych. Masz prawo do dostępu, sprostowania, ograniczenia przetwarzania danych. Więcej informacji znajdziesz na stronie www.WUOZ.RODO lub pod numerem telefonu: 42 631 78 92.

Nr opracowania: 23-01/PB
Kategoria obiektu: IX
Data: Wrzesień 2023

URZĄD MIASTA ŁÓDZI
DEPARTAMENT PLANOWANIA
I ROZWOJU GOSPODARCZEGO
Wydział Urbanistyki i Architektury
90-926 Łódź, ul. Piłsudskiego 104
tel. 42 638 54 40, fax 42 638 43 91

Temat:

Przebudowa, rozbudowa i remont budynku Uniwersytetu Łódzkiego przy ul. Sienkiewicza 21 w Łodzi, wraz ze zmianą jego sposobu użytkowania z funkcji dydaktycznej na budynek usługowy o funkcji nauki i kultury z częścią o funkcji zamieszkania zbiorowego (centrum kultury z pokojami gościnnymi) rozbiórką balkonów i schodów zewnętrznych wraz z zadaszeniem, oraz wykonaniem ocieplenia elewacji północnej oraz zachodniej, budową szklanego świetlika nad dziedzińcem wewnętrznym oraz realizacją niezbędnej infrastruktury technicznej i zagospodarowania terenu.

Lokalizacja inwestycji:

Łódź, ul. Sienkiewicza 21, dz. nr ewid. 117/1, obr. 106105_9.0006 Łódź Śródmieście oraz fragment dz.nr ewid. 65/10, obr. 106105_9.0006 Łódź Śródmieście

Inwestor:

Uniwersytet Łódzki
ul. Narutowicza 68, 90-136 Łódź

Jednostka projektowa:

LEM Studio Architektoniczne Sp. z o. o.
ul. Zabłocie 39, 30-701 Kraków

WOJEWÓDZKI URZĄD OCHRONY ZABYTKÓW
W ŁÓDZI
załącznik do decyzji znak

WV92-2N.5142.1114.2023.KKA
2 dnia 13.11.2023

1. PROJEKT ZAGOSPODAROWANIA TERENU

Zespół projektowy:

Imię i nazwisko	Branża	Specjalność	Uprawnienia / Izba budowlana	podpis
mgr inż. arch. Miłosz Sanetra	Architektura Projektant	upr. bud. do projektowania bez ograniczeń w spec. architektonicznej	MP-1584 MPOiA038/2009	mgr inż. arch. Miłosz Sanetra Uprawnienia budowlane do projektowania bez ograniczeń w szczególności architektonicznej nr ewid. MPOiA/038/2009

mgr inż. Tomasz Żebro	Konstrukcja Projektant	upr. bud. do projektowania bez ograniczeń w spec. konstrukcyjno- budowlanej	MAP/0066/POOK/06
mgr inż. Rafał Woźnica	Instalacje sanitarne Projektant	upr. bud. do projektowania bez ograniczeń w spec. Instalacji sanitarnej	MAP/0123/POOS/06
mgr inż. Piotr Kapuściński	Instalacje elektryczne Projektant	upr. bud. do projektowania bez ograniczeń w spec. Instalacji elektrycznej	338/2001

OŚWIADCZENIE:

Zgodnie z art. 34, ust. 3d pkt 3 Ustawy z dnia 7.07.1994 r. – Prawo Budowlane (jednolity tekst Dz.U. z 2021 r. poz. 2351 z późniejszymi zmianami), Wyżej podpisani projektanci oświadczają, że niniejszy projekt **Zagospodarowania Terenu** sporządzony jest zgodnie z obowiązującymi przepisami oraz zasadami wiedzy technicznej.

Imię i nazwisko	Branża	Specjalność	Uprawnienia / Izba budowlana
mgr inż. arch. Miłosz Sanetra	Architektura Projektant	upr. bud. do projektowania bez ograniczeń w spec. architektonicznej	MP-1584 MPOiA038/2009 mgr inż. arch. Miłosz Sanetra Uprawnienia budowlane do projektowania bez ograniczeń w specjalności architektonicznej nr ewid. MPOiA/038/2009
mgr inż. Tomasz Żebro	Konstrukcja Projektant	upr. bud. do projektowania bez ograniczeń w spec. konstrukcyjno- budowlanej	MAP/0066/POOK/06 mgr inż. Tomasz Żebro 603 507 115 t.żebro@mkonstrukcje.pl UPRAWNIENIA BUDOWLANE nr ewid. MAP/0066/POOK/06 do projektowania bez ograniczeń w specjalności konstrukcyjno-budowlanej
mgr inż. Rafał Woźnica	Instalacje sanitarne Projektant	upr. bud. do projektowania bez ograniczeń w spec. Instalacji sanitarnej	MAP/0123/POOS/06 mgr inż. Rafał Woźnica Upr. bud. MAP/0123/POOS/06 do projektowania bez ograniczeń w specjalności instalacyjnej
mgr inż. Piotr Kapuściński	Instalacje elektryczne Projektant	upr. bud. do projektowania bez ograniczeń w spec. Instalacji elektrycznej	338/2001 mgr inż. Piotr Kapuściński Upr. budowlane do projektowania i kierowania robotami budowlanymi bez ograniczeń w zakresie stali, metalach i urządzeń elektrycznych i elektroenergetycznych Nr 338/2001

SPIS ZAWARTOŚCI

URZĄD MIASTA ŁODZI
DEPARTAMENT PLANOWANIA
I ROZWOJU GOSPODARSTWA
Wydział Urbanistyki i Architektury
90-926 Łódź, ul. Piotrkowska 104
tel. 42 638 54 40, fax 42 638 43 91

1. DANE OGÓLNE	5
Nazwa i zakres inwestycji:	5
Adres inwestycji:	5
Inwestor	5
Jednostka projektowa	5
Podstawa opracowania	5
Programy prac remontowo-konserwatorskich i pozwolenia :	5
2. PRZEDMIOT ZAMIERZENIA BUDOWLANEGO	6
3. ISTNIEJĄCY STAN ZAGOSPODAROWANIE TERENU	6
4. PROJEKTOWANIE ZAGOSPODAROWANIE TERENU	7
4.1. PROJEKTOWANE ROZBIÓRKI	8
5. ZESTAWIENIE POWIERZCHNI	12
6. INFORMACJE I DANE	12
6.1. Miejskowy Plan Zagospodarowania Przestrzennego dla części obszaru Miasta Łodzi położonej w Rejonie alei Tadeusza Kościuszki i ulic: Zachodniej, Ogrodowej, Północnej, Wschodniej, Prezydenta Gabriela Narutowicza, Henryka Sienkiewicza, Juliana Tuwima i Andrzeja Struga.	12
6.2. Informacje dotyczące ochrony konserwatorskiej	13
6.3. Wpływ eksploatacji górniczej na teren inwestycji	13
7. OPINIA GEOTECHNICZNA ORAZ INFORMACJA O SPOSOBIE POSADOWIENIA	13
Warunki wodne	13
Kategoria geotechniczna obiektu	13
8. DANE DOTYCZĄCE WARUNKÓW OCHRONY PRZECIWPOŻAROWEJ , w szczególności o drogach pożarowych oraz przeciwpożarowym zaopatrzeniu w wodę, wraz z ich parametrami technicznymi;	13
9. INFORMACJA O OBSZARZE ODDZIAŁYWANIA OBIEKTU	14
10. DOSTĘPNOŚĆ DLA OSÓB Z NIEPEŁNOSPRAWNOŚCIĄ	15
11. SPIS RYSUNKÓW	15
12. PROJEKT GOSPODARKI ZIELENIA	15
12.1. Cel i zakres opracowania	15
12.2. Decyzje projektowe	15
12.3. Zabezpieczenie zieleni na czas realizacji budowy	15
13. PROJEKT ZIELENI	16
13.1. Stan istniejący	16
13.2. Założenia projektowe	16
14. Załączniki	17

WOJEWÓDZKI URZĄD
OCHRONY ZABYTKÓW
WŁÓDZI

1. DANE OGÓLNE

Nazwa i zakres inwestycji:

„Przebudowa, rozbudowa, nadbudowa i remont budynku Uniwersytetu Łódzkiego wraz ze zmianą sposobu użytkowania w celu dostosowania do potrzeb jednostek międzywydziałowych oraz termomodernizacją i budową szklanego świetlika nad dziedzińce wewnętrznym, miejsc parkingowych oraz wewnętrznej instalacji wentylacji mechanicznej wraz z klimatyzacją i instalacją ciepła technologicznego oraz rozbudową i przebudową wewnętrznych instalacji: wodociągowej, kanalizacyjnej, c.o., elektrycznej i teletechnicznej, budynku przy ul. Sienkiewicza 21 w Łodzi”

Adres inwestycji:

Łódź, ul. Sienkiewicza 21, dz. nr ewid. 117/1, obr. 106105_9.0006 Łódź Śródmieście

Inwestor

Uniwersytet Łódzki, ul. Narutowicza 68 , 90-136 Łódź

Jednostka projektowa

LEM Studio Architektoniczne Sp. z o. o.

ul. Zabłocie 39, 30-701 Kraków NIP: 676-238-36-75

Podstawa opracowania

- Umowa z dnia 09.03.2023
- Konsultacje z Inwestorem
- Wizje lokalne
- Ogólnie obowiązujące przepisy prawa i Polskie Normy Techniczne.
- Rozporządzenie Ministra Infrastruktury z dnia 12 kwietnia 2002 w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać budynki i ich usytuowanie (tekst jedn. Dz. U. z 2015 r., poz. 1422).
- Ustawa z dnia 7 lipca 1994 r. - Prawo budowlane (tekst jedn. Dz. U. 2016. 290 ze zm.)
- Uchwała nr xxix/756/16 rady miejskiej w Łodzi z dnia 11 maja 2016 r. w sprawie uchwalenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla części obszaru miasta Łodzi położonej w rejonie alei Tadeusza Kościuszki i ulic: Zachodniej, Ogrodowej, Północnej, Wschodniej, Prezydenta Gabriela Narutowicza, Henryka Sienkiewicza, Juliana Tuwima i Andrzeja Struga
- mapa do celów projektowych wykonana przez ADT sp. z o.o.
- Program funkcjonalno-użytkowy (PFU)
- Opinia geotechniczna i dokumentacja badań podłoża gruntowego z projektem geotechnicznym ,określająca warunki gruntowo-wodne w rejonie budynku– opr. GEO-BUD Zakład Usług Geologicznych Krzysztof Piela i Bartosz Stępień – marzec 2023 r.
- Zgoda autora muralu Jerzego Bystrego na renowację i wprowadzenie koniecznych zmian.
- Opinia WUOZ- ZN.5183.868.2023.KKA

Programy prac remontowo-konserwatorskich i pozwolenia :

- a. „Program prac remontowo-konserwatorskich dotyczący fasad budynku”– opr. Natalia Pawłowska – czerwiec 2023 r.
- b. „Program prac remontowo-konserwatorskich dla elementów wystroju”– opr. Natalia Pawłowska – czerwiec 2023 r.
- c. „Program prac remontowo- konserwatorskich dla sztukaterii” opr. Natalia Pawłowska – czerwiec 2023 r.

**WOJEWÓDZKI URZĄD
OCHRONY ZABYTKÓW
W ŁODZI**

2. PRZEDMIOT ZAMIERZENIA BUDOWLANEGO

Stworzenie nowoczesnego centrum kultury z pokojami gościnnymi, które dysponowałyby odpowiednim zapleczem do planowania, organizacji oraz prezentacji wystaw artystów światowej sławy, poruszających się w swojej twórczości na styku nauki i sztuki. Najważniejszym zadaniem Centrum Kultury będzie rozwój i połączenie badań naukowych w obrębie kultury i nauk ścisłych z praktyką w tej dziedzinie, czyli wszelkie działania ukazujące praktyczny wymiar badań naukowych poprzez ich prezentacje na rozmaitych polach działalności kulturalnej. Planuje się dostosowanie budynku do potrzeb jednostek międzywydziałowych Uniwersytetu Łódzkiego. By sprostać stawianym wymaganiom budynek wymaga przebudowy, rozbudowa i remontu budynku Uniwersytetu Łódzkiego wraz ze zmianą sposobu użytkowania oraz termomodernizacją i budową szklanego świetlika nad dziedzińcem wewnętrznym, zorganizowania miejsc parkingowych oraz wewnętrznej instalacji wentylacji mechanicznej wraz z klimatyzacją i instalacją ciepła technologicznego oraz rozbudową i przebudową wewnętrznych instalacji: wodociągowej, kanalizacyjnej, c.o., elektrycznej i teletechnicznej. Ponadto planuje się rozbiórkę schodów zewnętrznych wraz z zadaszeniem.

Schody zewnętrzne żelbetowe o nieregularnym kształcie wraz z żelbetowym zadaszeniem na działce nr 65/10.

- Stan: Użytkowane, kolidują z projektowanym zagospodarowaniem terenu.
- wymiary rzutu 7,8 x 2,4 m
- całkowita wysokość ~3,9m

3. ISTNIEJĄCY STAN ZAGOSPODAROWANIE TERENU

Budynek znajduje się w narożniku ulic Sienkiewicza oraz Moniuszki. Trzy ściany zewnętrzne tj.: północna, południowa i wschodnia usytuowane są w granicy działki nr 117/1. Ściana zachodnia przylega do części ogrodowej działki. Od strony ulicy Moniuszki istnieje ogrodzenie, które w ramach odrębnej procedury (pozwolenie nr WUOZ-zn.5142.538.2022.MS / decyzja nr DPRG-UA-I.1689.2022) uzyskało zgodę na przebudowę oraz lokalizację zjazdu wraz z bramą wjazdową oraz furtką pieszą. Od strony zachodniej działka ogrodzona jest niskim murem posadowionym na sąsiedniej działce 118/3. Na terenie w części ogrodowej znajdują się wysokie drzewa np. lipa, kasztanowiec oraz niższe, młodsze krzewy i drzewa iglaste. W chwili obecnej wjazd na teren działki odbywa się poprzez przejazd bramowy. Dostęp pieszy na teren działki tylko poprzez budynek. Dziedziniec posiada nawierzchnię z płyt betonowych podobnie jak część ogrodu w bezpośredniej bliskości ściany zachodniej. Powierzchnia betonowa przewidziana jest do rozbiórki.

4. PROJEKTOWANIE ZAGOSPODAROWANIE TERENU

W ramach inwestycji zaprojektowano:

- 1 miejsce parkingowe dla samochodu osobowego dla osób niepełnosprawnych;
- 5 miejsc parkingowych dla samochodów osobowych w tym 2 z możliwością ładowania samochodu elektrycznego zapewniono, zapewniono minimalną moc 2x3,7 kW;
- 12 miejsc parkingowych dla rowerów;
- pieszce ciągi komunikacyjne z nawierzchnią utwardzoną (nawierzchnia wodoprzepuszczalna mineralno-żywiczną)
- utwardzone miejsce na zamykane kontenery na odpady stałe w obudowie;
- rozbiórka schodów zewnętrznych oraz zadaszenia od strony północnej na dz. nr 65/10;
- wytworzenie podcienia wejścia głównego w północno- wschodnim narożniku;
- mała architektura: podświetlane cokoły, ławki, kosze na śmieci, stoliki do pracy dla użytkowników przestrzeni coworkingowej, domki dla motyli, oświetlenie.

Remont ogrodzenia z furtką od ulicy Moniuszki oraz montaż nowej bramy wjazdowej na podstawie pozwolenia na budowę nr DPRG-UA-I.1689.2022 z dnia 08.09.2022, poza zakresem niniejszego postępowania.

Powierzchnia zabudowy – w związku z planowaną przebudową i rozbudową, powierzchnia zabudowy wzrosła o 183,49m² i wynosi 938,46 m² (754,97m²+ 183,49m²).

Układ komunikacyjny:

Dostęp do drogi publicznej oraz obsługa komunikacyjna poprzez zjazd na teren inwestycji od strony ul. Moniuszki na podstawie odrębnej procedury (decyzja ZdiT-UU.40122.4.24.2022);

Wejście na teren ogrodu furtką od strony ul. Moniuszki. Pozostałe wejścia na teren poprzez budynek. Budynek dostępny bezpośrednio z chodnika ulicy Sienkiewicza jak i ulicy Moniuszki.

Projektowana infrastruktura techniczna:

- a) zapotrzebowanie budynku w wodę z poprzez rozbudowę instalacji wodociągowej wewnętrznej z istniejącego przyłącza wodociągowego zgodnie z warunkami IT.424.1427.2023/W/SZ
- b) odprowadzenie ścieków sanitarnych poprzez istniejące przyłącze kanalizacji sanitarnej zgodnie z warunkami IT.424.1427.2023/W/SZ;
- c) odprowadzenie Wody deszczowej poprzez istniejące przyłącze kanalizacji deszczowej zgodnie z warunkami IT.424.1427.2023/W/SZ;
- d) sieć ciepłownicza – poprzez przebudowę przyłącza ciepłowniczego 2xDn40mm od połączenie z preizolowaną siecią ciepłowniczą 2xDn65mm do pomieszczenia węzła w piwnicy budynku zgodnie z warunkami Nr236/23 Veolia przyłącz w miejscu przejścia pod lekką zabudową galerii komunikacyjnej zostanie zabezpieczony rurą ochronną $\varnothing$ 300;
- e) zasilanie budynku poprzez przebudowywane złącze kablowe zgodnie z warunkami 23-D7/WP/03015 oraz 23-D7/WP/03016- poza zakresem niniejszego postępowania.

Ukształtowanie terenu i układ zieleni, w zakresie niezbędnym do uzupełnienia części rysunkowej projektu zagospodarowania działki lub terenu:

Ogród projektuje się jako geometryczne założenie nawiązuje formalnie do geometrycznego detalu jaki znaleźć można na elewacji i panelach żeliwnych historycznego ogrodzenia, funkcjonalnie zaś do historycznych ogrodów willi miejskich poszerzone o funkcje zielonego foyer dla sal wystawowych oraz kawiarni. W celu zminimalizowania powierzchni przeznaczonych dla ruchu kołowego, wprowadzono strefowanie. Bezpośrednio przy budynku projektowana jest nawierzchnia mineralna utwardzana pełniąca rolę ciągu pieszko jezdni, a dalej w stronę zachodnią strefa zieleni i ruchu pieszego. Wyjście z patio połączono poprzez bramę z 2 klonów z alejką ogrodową z pozostałym terenem zielonym.

W związku z kolizją z wjazdem z bramy i projektowanym układem przestrzennym konieczne jest usunięcie zakrzewień oraz drzew iglastych o nr inwentaryzacyjnych 1-7 oraz 9.

4.1. PROJEKTOWANE ROZBIÓRKI

W związku z przebudową wejścia głównego do budynku , koniecznym jest rozebranie schodów zewnętrznych wraz z ich zadaszeniem oraz odtworzenie chodnika z kostki granitowej na wzór istniejącej. Rozbiórki będą wykonywane na fragmencie działki nr 65/10.

Zagospodarowanie terenu rozbiórki

Ogrodzenie i oznakowanie

Strefa robót rozbiórkowych będzie wyznaczona w odległości min. 6m od każdego rozbieranego obiektu, oznaczona pasami z folii białą – czerwonej lub zaporami drewnianymi i oznakowanymi tablicami informującymi o występujących zagrożeniach oraz tablicą informacyjną zgodnie z przepisami prawa budowlanego. Wyznaczeni pracownicy będą stale nadzorować wyznaczoną strefę i pilnować , aby nikt nie przedostał się poza strefy w czasie pracy sprzętu .W czasie pracy sprzętu ciężkiego wyznaczeni sygnaliści będą informować osoby niezwiązane z robotami o występujących zagrożeniach i kierować ewentualnym ruchem pieszych i pojazdów. W razie konieczności, spowodują oni przerwanie robót rozbiórkowych na czas niezbędnego przejazdu lub przejścia w strefie robót rozbiórkowych.

Nie można dopuścić do wejścia osób nieupoważnionych , postronnych na teren rozbiórki w trakcie prac jaki i po zakończeniu lub w przerwie .

Wykonawca ma obowiązek przedstawić Inwestorowi własny Plan Zagospodarowania terenu prac wraz z ruchem kołowym ,pieszym ,zabezpieczeniami ,strefami , zapleczem, ogrodzeniem .

Wykonawca wyznaczy teren do parkowania sprzętu mechanicznego, jego naprawy oraz wyznaczy zasady tankowania . Nie składować paliwa na terenie placu robót .

Wykonawca ma obowiązek uzyskania odpowiednio zezwolenia, pozwolenia, decyzji zatwierdzenia programu gospodarowania odpadami niebezpiecznymi albo złożenia organowi informacji o sposobie gospodarowania odpadami niebezpiecznym.

- zgłoszenie zamiaru przeprowadzenia tych prac właściwemu organowi nadzoru budowlanego, właściwemu okręgowemu inspektorowi pracy oraz właściwemu państwowemu inspektorowi sanitarnemu, w terminie co najmniej 7 dni przed rozpoczęciem prac.
- izolowania od otoczenia obszaru prac przez stosowanie odpowiednich osłon,
- ogrodzenia terenu prac z zachowanie bezpiecznej odległości od traktów komunikacyjnych, dla osób pieszych, nie mniej niż 1 m przy stosowaniu osłon,

Drogi dojazdowe do placu robót

Dojazd samochodów i jednostek sprzętowych do robót rozbiórkowych będzie się odbywać po istniejących drogach wewnętrznych oraz po utwardzonych placach w sąsiedztwie obiektów w wyznaczonym czasie oraz poprzez istniejące wjazdy i wyjazdy na drogi publiczne. Nie przewiduje się budowy dodatkowych dróg i placów utwardzonych. Wyraźnie odgraniczyć ruch pieszy i kołowy – tak by zapobiec zagrożeniu dla pieszych (pracowników, nadzoru).

Zagospodarowanie materiałów z rozbiórki

Przewiduje się miejsce do tymczasowego składowania gruzu i złomu w rejonie wyburzanych obiektów na terenie działki inwestora. Gruz po przeprowadzeniu recyklingu należy użyć do zasypania powstałych wykopów oraz do prac niwelacyjnych wokół obiektów. Złom stalowy pochodzący z konstrukcji budynków bądź z jego wyposażenia, należy pociąć na odcinki transportowe i pozostawić do dyspozycji Inwestora.

Składowanie materiałów wykonać zgodnie z Polskimi Normami , zasadami BHP ,ogrodzić i oznakować .Wszelkie substancje niebezpieczne i szkodliwe usunąć z terenu Inwestora przez wykwalifikowaną firmę i na wyznaczone składowiska. Materiały odpadowe należy wywieźć na odpowiednie składowiska zgodnie z obowiązującymi przepisami.

Zaplecze budowy

Zaplecze socjalne, umywalnia oraz wc dla pracowników, zatrudnionych przy rozbiórce należy urządzić w przewoźnym kontenerze ulokowanym w pobliżu wyburzanych obiektów. Należy zapewnić: Tablice informacyjną zasad BHP, telefony alarmowe , apteczkę pierwszej pomocy . Przy kontenerze ustawić

systemowe przenośne toalety – które regularnie opróżniać przez wykwalifikowaną firmę. Zapewnić także pomieszczenie na przechowywanie materiałów i narzędzia.

Sprzęt i narzędzia

- Należy korzystać głównie ze sprzętu ręcznego
- Wyburzenie z zastosowaniem maszyn, urządzeń i sprzętu ciężkiego posiadającego odpowiednie atesty, badania techniczne i profesjonalnego.
- wszyscy pracownicy , a w szczególności obsługujący sprzęt powinni być przeszkoleni do zasad BHP, posiadać odpowiednie uprawnienia i badania oraz być pod stałym nadzorem uprawnionego Kierownika Budowy – Rozbiórki.

Sprzęt ciężki i środki transportowe

- koparka wyburzeniowa wraz z wysięgnikiem 25 m i nożycami hydraulicznymi do cięcia żelbetu i stali
- koparka wyburzeniowa
- kruszarki szczękowe do zabudowy na koparkach
- młoty hydrauliczne do zabudowy na koparkach
- stacja kruszenia i recyklingu gruzu
- ładowarki kołowe Ł-34
- samochód samowyładowawcze do transportu gruzu i złomu

Narzędzia ręczne i sprzęt pomocniczy

Wszyscy pracownicy , a w szczególności obsługujący sprzęt powinni być przeszkoleni do zasad BHP , posiadać odpowiednie uprawnienia i badania oraz być pod stałym nadzorem uprawnionego Kierownika Budowy – Rozbiórki.

- młoty i przecinaki
- aparaty do cięcia stali wraz z kompletem węży i gazów technicznych
- piła mechaniczna do cięcia słupów żelbetowych
- młoty mechaniczne , wiertarki, wkrętarki , oraz inny sprzęt konieczny do prac

Opis rozbiórki obiektów

Prace przygotowawcze

- Wykonać wszelkie konieczne przekładki instalacji i sieci oraz montaż urządzeń.
- Identyfikację azbestu w przypadku jego obecności w przewidzianych do usunięcia materiałach
- Trwale odłączyć wszystkie instalacje zewnętrzne zasilające,
- Oznakować trasę przebiegu w pobliżu obiektu czynnych instalacji energetyczny gazowych i wodnych,
- Oznakować cały teren objęty pracami według zasad BHP oraz sporządzonego przez Kierownika Budowy- Rozbiórki Planu Zagospodarowania Terenu i Bezpieczeństwa Ruchu .
- Zdemontować wszystkie instalacje
- Zdemontować wszystkie urządzenia
- Wyznaczyć strefę bezpieczeństwa, nie może ona wynosić mniej niż 1/10 wysokości obiektu rozbieranego, jednak nie mniej niż 6,0m. Strefę należy wyznaczyć taśmą dwubarwną– białą czerwoną oraz oznaczyć tablicami ostrzegawczymi o treści „Uwaga prace na wysokości”, „Prace rozbiórkowe, wstęp osobom postronnym wzbroniony”
- Dodatkowo przy ewentualnym stwierdzeniu obecności azbestu ogrodzić teren prac z azbestem z zachowaniem bezpiecznej odległości od traktów komunikacyjnych dla osób pieszych, nie mniejszej niż 1 m, przy zastosowaniu osłon zabezpieczających przed przenikaniem azbestu do środowiska oraz uzyskać odpowiednie zezwolenia, pozwolenia, decyzji zatwierdzenia programu gospodarowania odpadami niebezpiecznymi albo złożenia organowi informacji o sposobie gospodarowania odpadami niebezpiecznymi;
- ustalenie niezbędnego dla rodzaju wykonywanych prac monitoringu powietrza
- W przypadku prowadzenia prac z azbestem umieszczenie w strefie prac w widocznym miejscu tablic informacyjnych o następującej treści: "Uwaga! Zagrożenie azbestem"; w przypadku prowadzenia prac z wyrobami zawierającymi krokidolit treść tablic informacyjnych powinna
- Przygotować ewentualną trasę dojazdu oraz stanowiska dla pracy sprzętu ciężkiego
- Wyznaczyć miejsce składowania elementów złomowych pochodzących z rozbiórki, gruzu,

Inwestor przekaze Wykonawcy protokolarnie plac prowadzenia robót rozbiórkowych, po zatwierdzeniu technologii likwidacji obiektu.

- Przed przystąpieniem do prac Wykonawca przedstawi Zamawiającemu do akceptacji Projekt technologii i organizacji robót oraz szczegółowy harmonogram robót i finansowania, biorący pod uwagę informację o metodach wykonywania prac przy demontażu wyrobów zawierających azbest.

Wykonawca prac, przed przystąpieniem do prac polegających na zabezpieczeniu lub usunięciu ewentualnych wyrobów zawierających azbest z obiektu, urządzenia budowlanego lub instalacji przemysłowej, a także z terenu prac, obowiązany jest do zgłoszenia tego faktu właściwemu organowi nadzoru budowlanego oraz właściwemu okręgowemu inspektorowi pracy.

- Przed przystąpieniem do prac Wykonawca przedstawi Zamawiającemu plan bezpieczeństwa i ochrony zdrowia.
- Wszystkie prace wykonywać zgodnie z zasadami wiedzy budowlanej, BHP, Polskimi Normami, według Prawa Budowlanego i pod stałym nadzorem uprawnionego Kierownika Budowy. Kierownik Budowy – Rozbiórki powinien zawiadomić właściwy Wydział Nadzoru Budowlanego o planowanych pracach i prowadzić Dziennik Rozbiórki.
- Wszystkie urządzenia elektryczne posiadać będą odpowiednie zabezpieczenia, Bezpieczniki wymagane właściwymi Normami.

Kolejność likwidacji

Ewentualne prace związane z usuwaniem wyrobów zawierających azbest prowadzi się w sposób uniemożliwiający emisję azbestu do środowiska oraz powodujący zminimalizowanie pylenia poprzez:

- 1) nawilżanie wodą wyrobów zawierających azbest przed ich usuwaniem lub demontażem i utrzymywanie w stanie wilgotnym przez cały czas pracy;
- 2) demontaż całych wyrobów (płyt, rur, kształtek) bez jakiegokolwiek uszkodzenia, tam gdzie jest to technicznie możliwe;
- 3) odspajanie materiałów trwale związanych z podłożem przy stosowaniu wyłącznie narzędzi ręcznych lub wolnoobrotowych, wyposażonych w miejscowe instalacje odciągające powietrze;
- 4) prowadzenie kontrolnego monitoringu powietrza w przypadku stwierdzenia występowania przekroczeń najwyższych dopuszczalnych stężeń pyłu azbestu w środowisku pracy, w miejscach prowadzonych prac, w tym również z wyrobami zawierającymi krokidolit;
- 5) codzienne zabezpieczanie zdemontowanych wyrobów i odpadów zawierających azbest oraz ich magazynowanie na wyznaczonym i zabezpieczonym miejscu.

Do wyburzenia obiektów żelbetowych należy zastosować, głównie narzędzia ręczne, wykonawca robót może stosować także, jeśli uzna za konieczne między innymi koparkę gąsienicową z wysięgnikiem 25m i nożycami do cięcia żelbetu i stali.

Wyburzenie obiektów będzie prowadzone mechanicznie, z wyjątkiem miejsc gdzie sieci uzbrojenia terenu mogą kolidować z pracami rozbiórkowymi -tam należy prace wyburzeniowe wykonywać ręcznie zachowując szczególną ostrożność i wymagania dotyczące realizacji robót w zakresie instalacji.

Elementy o konstrukcji żelbetowej/murowanej

- uprzątnięcie i przygotowanie terenu wokół budynku
- rozbiórka żelbetowej płyty zadaszenia
- demontaż stolarki
- wyburzenie schodów zewnętrznych
- odkopanie i rozbiórka fundamentów
- zakopanie powstałego wykopu
- bieżący wywóz ładowarką kołową wyburzanych konstrukcji na plac kruszenia i recaklingu
- wstępne rozkruszanie gruzu z pomocą szczęk kruszących zamontowanych na koparkach,
- recykling gruzu w mobilnej kruszarce szczękowej

Przebieg prac likwidacyjnych

Przed pracami Kierownik Budowy – Rozbiórki wraz z inspektorem nadzoru Inwestora wykona wizję lokalną omawianych obiektów i ustali wybraną metodą demontażu i wyburzeń oraz ich harmonogram. Do wyburzenia obiektów można zastosować ciężki sprzęt wyburzeniowy tj.: koparkę wyburzeniową z wysięgnikiem 25 m i nożycami hydraulicznymi do cięcia żelbetu i stali oraz koparkę gąsienicową ze szczęką kruszącą oraz zamiennie z młotem hydraulicznym. W miejscach gdzie sieci uzbrojenia terenu mogą kolidować z pracami rozbiórkowymi należy prace wyburzeniowe wykonywać ręcznie zachowując szczególną ostrożność i wymagania dotyczące realizacji robót w zakresie instalacji. W razie konieczności należy w odpowiedni sposób sieci uzbrojenia terenu umartwić.

W czasie pracy sprzętu ciężkiego wszyscy pracownicy zostaną usunięci poza wyznaczone strefy bezpieczeństwa. Brygadzista każdorazowo przed rozpoczęciem pracy sprawdzi czy w wyburzanych budynkach nie przebywają ludzie i dopiero po stwierdzeniu tego faktu oraz usunięciu swoich pracowników poza stref niebezpieczną wyda pozwolenie operatorom sprzętu na rozpoczęcie prac.

Roboty wyburzeniowe prowadzić należy segmentami (prześłami) pionowymi.

W miarę likwidacji dachu, wyburzać ściany i słupy. Na bieżąco należy usuwać gruz zalegający.

Dopiero po wykonaniu wyburzeń w poszczególnych segmentach do poziomu posadzki parteru należy skuć płytę parteru i zlikwidować ściany, słupy i ławy fundamentowe.

Wytworzony gruz należy na bieżąco usuwać ładowarką i przewozić na plac składowy.

Wyburzone elementy konstrukcji żelbetowej należy na bieżąco rozdrabniać w celu oddzielania zbrojenie stalowego, za pomocą kruszarki szczękowej zamontowanej na koparce. Gruz należy przetransportować na plac recyklingowy gdzie poddany zostanie kruszeniu w stacji kruszącej (mobilna kruszarka szczękowa) na materiał o granulacji 0-70 mm. Następnie należy zasypać wykop uzyskanym kruszywem. Zasypywanie prowadzić warstwami uzupełniając piaskiem lub pospółką w celu odpowiedniego zagęszczenia.

Na bieżąco należy prowadzić segregację materiałów z rozbiórki, a materiały odpadowe (papa, drewno, szkło, elementy ocieplenia i izolacji) nie nadające się do ponownego zagospodarowania wywozić na odpowiednie składowiska zgodnie z obowiązującymi przepisami.

Do transportu wyrobów i odpadów zawierających azbest stosuje się odpowiednio przepisy o przewozie towarów niebezpiecznych.

- Wyroby i odpady zawierające azbest powinny zostać odpowiednio oznakowane

- Transport wyrobów i odpadów zawierających azbest, dla których przepisy o transporcie towarów niebezpiecznych nie ustalają szczególnych warunków przewozowych, należy wykonać w sposób uniemożliwiający emisję azbestu do środowiska, w szczególności przez:

1) szczelne opakowanie w folię polietylenową o grubości nie mniejszej niż 0,2 mm wyrobów i odpadów o gęstości objętościowej równej lub większej niż 1.000 kg/m³;

2) zestawienie przy użyciu cementu, a następnie po utwardzeniu szczelne opakowanie w folię polietylenową o grubości nie mniejszej niż 0,2 mm odpadów zawierających azbest o gęstości objętościowej mniejszej niż 1.000 kg/m³;

3) szczelne opakowanie odpadów pozostających w kontakcie z azbestem i zakwalifikowanych jako odpady o gęstości objętościowej mniejszej niż 1.000 kg/m³ w worki z folii polietylenowej o grubości nie mniejszej niż 0,2 mm, a następnie umieszczenie w opakowaniu zbiorczym z folii polietylenowej i szczelne zamknięcie;

4) utrzymywanie w stanie wilgotnym odpadów zawierających azbest w trakcie ich przygotowywania do transportu;

5) odpowiednie oznakowanie opakowań;

6) magazynowanie przygotowanych do transportu opakowań w osobnych miejscach zabezpieczonych przed dostępem osób niepowołanych.

- Przed załadunkiem przygotowanych odpadów zawierających azbest środek transportu powinien być oczyszczony z elementów umożliwiających uszkodzenie opakowań w trakcie transportu.

- Ładunek odpadów zawierających azbest powinien być tak umocowany, aby w trakcie transportu nie był narażony na wstrząsy, przewracanie lub wypadnięcie z pojazdu.

- Usuwane odpady zawierające azbest powinny być składowane na składowiskach odpadów niebezpiecznych lub na wydzielonych częściach składowisk odpadów innych niż niebezpieczne i obojętne.

Zakończenie robót wyburzeniowych

Po zakończeniu robót rozbiórkowych i wyburzeniowych wykonać następujące prace :

- cały obszar, zajęty jako plac rozbiórki doprowadzony zostanie do stanu pierwotnego przez:
- zebranie wszystkich resztek gruzu betonów, murów i innych materiałów odpadowych,
- załadowanie i wywiezienie ich na składowisko,
- zasypanie wszystkich dołów, powstałych w czasie wyburzeń,
- wyplantowanie całego terenu
- sporządzenie protokołu odbioru robót rozbiórkowych,
- zakończenie Dziennika Rozbiórki, Oświadczenie Kierownika Budowy – Rozbiórki , oraz zgłoszenie do właściwego Wydziału Nadzoru Budowlanego .

W wypadku stwierdzenia azbestu na budynkach poddanych rozbiórce po wykonaniu prac demontażowych elementów zawierających azbest, wykonawca prac ma obowiązek złożenia właścicielowi, użytkownikowi wieczystemu lub zarządcy nieruchomości, pisemnego oświadczenia o prawidłowości wykonania prac oraz o oczyszczeniu terenu z pyłu azbestowego, z zachowaniem właściwych przepisów technicznych i sanitarnych- oświadczenie przechowywane jest przez co najmniej 5 lat.

5. ZESTAWIENIE POWIERZCHNI

Powierzchnia terenu inwestycji:

- na obszarze 12.03/U (działka nr ewid. 117/1): 1634 m²
- na obszarze 12.01/ MW/U(dz nr ewid. 65/10)/: 35,67m²

Powierzchnia zabudowy (obszar 12.03/U): powierzchnia zabudowy budynkiem to 938,46 m²– co stanowi **57,4 %** powierzchni terenu inwestycji (< 100% zgodnie z planem miejscowym, **warunek spełniony**).

Intensywność zabudowy (obszar 12.03/U): 1,0<**2,51**<6,0 zgodnie z planem miejscowym, **warunek spełniony**.

Powierzchnia pozostałego zainwestowania(obszar 12.03/U): (powierzchnia dróg, parkingów, placów i chodników: nawierzchnia mineralna i mineralno- żywiczna): 359,35 m² – co stanowi **21,9%** powierzchni terenu inwestycji.

Powierzchnia biologicznie czynna(12.01/ MW/U): bez zmian

Powierzchnia zabudowy (12.01/ MW/U): bez zmian

Intensywność zabudowy (12.01/ MW/U): bez zmian

Powierzchnia pozostałego zainwestowania (12.01/ MW/U): bez zmian

Powierzchnia biologicznie czynna (12.01/ MW/U): bez zmian

6. INFORMACJE I DANE

6.1. Miejskowy Plan Zagospodarowania Przestrzennego dla części obszaru Miasta Łodzi położonej w Rejonie alei Tadeusza Kościuszki i ulic: Zachodniej, Ogrodowej, Północnej, Wschodniej, Prezydenta Gabriela Narutowicza, Henryka Sienkiewicza, Juliana Tuwima i Andrzeja Struga.

Planowana inwestycja znajduje się zasadniczo na terenie oznaczonym w planie miejscowym symbolem **12.03.U** o przeznaczeniu podstawowym: **tereny zabudowy usługowej**. Teren ten stanowi obszar zabudowy śródmiejskiej.

Dodatkowo prace związane z rozbiórką schodów wraz z zadaszeniem i odtworzeniem w ich miejsce chodnika z kostki granitowej na wzór istniejącego chodnika oraz wykonania izolacji ściany północnej budynku , będą wykonywane na działce nr ewid. 65/10 , znajdującej się w obszarze **12.01/ MW/U** o

przeznaczeniu podstawowym tereny zabudowy mieszkaniowej wielorodzinnej oraz tereny zabudowy usługowej.

6.2. Informacje dotyczące ochrony konserwatorskiej

Kamienica przy ulica Sienkiewicza 21 w Łodzi – budynek frontowy z oficynami bocznymi wraz z ogrodzeniem wpisany jest do gminnej ewidencji zabytków oraz znajduje się na obszarze układu urbanistycznego ulicy Piotrkowskiej wpisanego do rejestru zabytków pod nr A/18 (decyzja z dnia 20.01.1971) oraz na obszarze będącym zabytkiem chronionym przez uznanie go za pomnik historii – Łódź- wielokulturowy krajobraz miasta przemysłowego, a także układu urbanistycznego Osada Łódka 1824-27 również ujętego w gminnej ewidencji zabytków. Dodatkowo w ewidencji zabytków ruchomych znajdują się elementy wystroju wnętrz tj.: sztukaterie, boazerie, drzwi, lustro, kominek, żyrandole i kinkiety.

6.3. Wpływ eksploatacji górniczej na teren inwestycji

Budynek nie znajduje się na terenach podlegających wpływom eksploatacji górniczej.

7. OPINIA GEOTECHNICZNA ORAZ INFORMACJA O SPOSOBIE POSADOWIENIA

Dla inwestycji zostało wykonane opracowanie „Opinia geotechniczna i dokumentacja badań podłoża gruntowego z projektem geotechnicznym”- autor mgr inż. Bartosz Stępień, data opracowania kwiecień 2023.

Otworki geologiczne wykonano przy istniejących ścianach oraz w miejscu planowanej zabudowy galerii.

Pod warstwą gruntów nasypowych o miąższości ok. 2,0 m zalegają grunty rodzime, rozpatrywane jako podłoże budowlane.

Warstwa Ia – obejmuje plejstoceny gliny lodowcowe wykształcone w postaci glin piaszczystych, wilgotnych plastycznych, o uśrednionym stopniu plastyczności $IL = 0,40$.

Warstwa Ib – obejmuje plejstoceny gliny lodowcowe wykształcone w postaci glin piaszczystych i lokalnie piasków gliniastych, wilgotnych plastycznych, o uśrednionym stopniu plastyczności $IL = 0,30$.

Warstwa Ic – obejmuje plejstoceny gliny lodowcowe wykształcone w postaci glin piaszczystych, wilgotnych twardoplastycznych, o uśrednionym stopniu plastyczności $IL = 0,20$.

Warunki wodne

Podczas wykonywania wierceń (28.03.2023) stwierdzono występowanie wody gruntowej w postaci lokalnego sączenia na głębokości 1,7 m ppt. Po okresach wzmożonych opadów atmosferycznych i roztopach wiosennych woda będzie pojawiać się okresowo w nasypach na stropie trudno przepuszczalnych glin. Nie nawiercono stałego poziomu wód gruntowych.

Kategoria geotechniczna obiektu

Zgodnie z Rozporządzeniem Ministra Transportu, Budownictwa i Gospodarki Morskiej z dnia 25 kwietnia 2012 r. w sprawie ustalenia geotechnicznych warunków posadowienia budowli (Dz. U. z dnia 27 kwietnia 2012 r., poz. 463) obiekt zalicza się do II kategorii geotechnicznej przy prostych warunkach gruntowych.

8. DANE DOTYCZĄCE WARUNKÓW OCHRONY PRZECIWOPOŻAROWEJ , w szczególności o drogach pożarowych oraz przeciwpożarowym zaopatrzeniu w wodę, wraz z ich parametrami technicznymi;

Podstawowe dane charakteryzujące budynek:

- a) powierzchnia wewnętrzna - 3899,53 m²
- b) wysokość budynku: - 23,21 m
- c) liczba kondygnacji - 6, w tym:
  - nadziemnych - 5
  - podziemnych - 1
- d) grupa wysokości: - SW,
- e) kategoria zagrożenia ludzi: - ZLI,ZLIII,ZLV;
- f) wymagana klasa odporności pożarowej: „B”.

Droga pożarowa

Zgodnie z wymaganiami określonymi w § 12 ust. 1 rozporządzenia dla budynku wymagane jest doprowadzenie drogi pożarowej o utwardzonej nawierzchni, umożliwiającej dojazd o każdej porze roku pojazdów jednostek ochrony przeciwpożarowej. Z uwagi na lokalne uwarunkowania droga pożarowa

zostanie doprowadzona do budynku w sposób zapewniający dostęp do 30 % obwodu zewnętrznego budynku.

Największa szerokość budynku wynosi 36 m a całkowity obwód budynku wynosi 125,6 m. W związku z powyższym dostęp do budynku musi zostać zapewniony na długości 37,68 m obwodu zewnętrznego – warunek spełniony. Droga pożarowa zapewnia dostęp na całej długości ściany budynku (26,8 m) od ul. Sienkiewicza oraz na 15 m (dwa odcinki operacyjne) wzdłuż ściany budynku od ul. Moniuszki (południe) oraz od strony skweru (północ). Łącznie zapewniony zostanie dostęp do 56,8 m obwodu zewnętrznego budynku. Droga pożarowa posiada szerokość 4 m a jej bliższa krawędź oddalona jest od ściany budynku o 5 m. Pomiędzy drogą pożarową a ścianami budynku nie występują stałe elementy zagospodarowania terenu, drzewa i krzewy o wysokości przekraczającej 3m, uniemożliwiające dostęp do elewacji budynku za pomocą podnośników i drabin mechanicznych. Ulica Moniuszki nie stanowi drogi pożarowej, możliwy jest po niej dojazd pożarowy. Wyjście z obiektu (z KL2) połączone jest z drogą pożarową utwardzonym dojściem o długości 5 m i szerokości co najmniej 1,5 m zapewniającym dotarcie bezpośrednio lub drogami ewakuacyjnymi do każdej strefy pożarowej.

Zaopatrzenie w wodę do zewnętrznego gaszenia pożaru

Na podstawie § 5 ust. 1 pkt 2 rozporządzenia przeciwpożarowe zaopatrzenie w wodę do zewnętrznego gaszenia pożaru dla przedmiotowego budynku wynosi 20 dm³/s. Przeciwpożarowe zaopatrzenie w wodę do zewnętrznego gaszenia pożaru, realizowane jest z hydrantów miejskich DN 80, zlokalizowanych w odległości co najmniej 5 m od budynku i do 75 m od budynku (o nr ewid. 5306 i nr 3393). Hydrant zlokalizowany bezpośrednio przy ścianie budynku przy ul. Moniuszki stanowi dodatkowe zaopatrzenie w wodę do celów ppoż.

Informacja o usytuowaniu z uwagi na bezpieczeństwo pożarowe, w tym informacje o parametrach wpływających na odległości dopuszczalne

Przedmiotowy budynek zlokalizowano w następujących odległościach od sąsiednich budynków:

- od strony północnej budynku zlokalizowano skwer miejski. Do naroża budynku przylega budynek ZL oddzielony w pionie ścianą przeciwpożarową REI120;
- od strony zachodniej brak budynków, występuje teren zielony obiektu;
- od strony wschodniej w odległości 13 m występuje budynek ZL;
- od strony południowej w odległości 13 m występuje budynek ZL.

Budynek spełnia wymagania w zakresie usytuowania budynków z uwagi na bezpieczeństwo pożarowe zgodnie z rozporządzeniem.

9. INFORMACJA O OBSZARZE ODDZIAŁYWANIA OBIEKTU

Nr ewid. działki, 117/1 obr. S-6	Warunki techniczne, jakim powinny odpowiadać budynki i ich usytuowanie (Dz. U. Nr 75, poz. 69 z późn. zmianami)	Działka objęta inwestycją
Nr ewid. działki, 65/10 obr. S-6	Warunki techniczne, jakim powinny odpowiadać budynki i ich usytuowanie (Dz. U. Nr 75, poz. 69 z późn. zmianami)	Działka objęta inwestycją

Zagospodarowanie terenu nie powoduje ograniczeń w zabudowie działek sąsiednich.

Określając obszar oddziaływania obiektu analizowano także przepisy w szczególności:

- ustawy z dnia 21 marca 1985 r., o drogach publicznych,
- ustawy z dnia 23 lipca 2003 r., o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami,
- ustawy z dnia 23 kwietnia 1964 r., Kodeks Cywilny,
- ustawy z dnia 3 października 2008 r., o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz ocenach oddziaływania na środowisko,
- ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r., Prawo geologiczne i górnicze,
- ustawy z dnia 18 lipca 2001 r., Prawo wodne, wraz ze wszystkimi rozporządzeniami wykonawczymi do ww. ustaw.
- Rozporządzenie Ministra Infrastruktury z dnia 12 kwietnia 2002 w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać budynki i ich usytuowanie (Dz. U. z 2018 r. poz. 1202, z późn. zm.)

10. DOSTĘPNOŚĆ DLA OSÓB Z NIEPEŁNOSPRAWNOŚCIĄ

Ze względu na przeznaczenie obiektu projektuje się całkowity dostęp osób niepełnosprawnych do wszystkich funkcji w budynku.

W projekcie przewidziano następujące rozwiązania komunikacyjne dla osób niepełnosprawnych:

- miejsce postojowe dla osób niepełnosprawnych;
- wszystkie chodniki zewnętrzne bez stopni i schodów terenowych;
- dwa dźwigi osobowe oraz platforma dla osób z niepełnosprawnością.

11. SPIS RYSUNKÓW.

Nr.	Temat Rysunku	skala
ZT1	Projekt zagospodarowania terenu	1:500
ZT2	Zbiornik retencyjny	
ZT3	Rozwinięcie instalacji kanalizacji deszczowej w terenie	

12. PROJEKT GOSPODARKI ZIELENIA

12.1. Cel i zakres opracowania

Opracowanie projektu gospodarki zielenią miało na celu optymalizację projektu zagospodarowania terenu pod kątem zachowania jak największej ilości zieleni istniejącej. Niniejszy projekt gospodarki zielenią wyszczególnia drzewa i krzewy przeznaczone do adaptacji oraz drzewa i krzewy kwalifikujące się do usunięcia bądź też przesadzenia ze względu na kolizję z docelową wersją projektowanego zagospodarowania terenu.

12.2. Decyzje projektowe

- Drzewa i krzewy do pozostawienia

Do pozostawienia przeznaczono 7 drzew i 2 krzewy zmierzone osobno.

Większość z nich znajduje się w dobrym stanie zdrowotnym, zaobserwowano drobny posusz u kilku sztuk.

- Drzewa i krzewy do przesadzenia

Brak.

- Drzewa i krzewy do usunięcia

Zieleń przeznaczona do usunięcia z powodu kolizji z projektowanym zagospodarowaniem terenu znajduje się w zróżnicowanym wieku i stanie zdrowotnym. Do usunięcia przeznaczono drzewa w formie krzewiastej (dwie robinie akacjowe) i krzewy dla których przesadzanie nie jest celowe z uwagi na cechy ich wzrostu oraz wtórny charakter nasadzeń.

12.3. Zabezpieczenie zieleni na czas realizacji budowy

- Zabezpieczenie części nadziemnej

Najskuteczniejszym sposobem zabezpieczenia drzew i krzewów istniejących jest ich wygradzenie od strony frontu robót płotem z gęstej siatki lub przęsł pełnych, wysokości co najmniej 150cm. W przypadku, gdy nie jest to możliwe, zastosować należy osłony przypniowe poszczególnych drzew w zasięgu robót - odeskować całą powierzchnię pni do wysokości nie mniej niż 150 cm, przy czym dolna część desek powinna opierać się o podłoże (wystające nabiegi korzeniowe lub korzenie powierzchniowe należy zasypać warstwą gruntu piaszczystego). Deski powinny ściśle przylegać do pnia; oszalowanie należy opasać drutem stalowym co 40-60 cm (min. 3 razy).

- Zabezpieczenie systemu korzeniowego

W obrębie rzutu koron drzew obowiązuje zakaz składowania materiałów budowlanych (w tym również materiałów sypkich - kruszyw, urobku z wykopów oraz ziemi urodzajnej. W obrębie rzutu koron drzew obowiązuje zakaz wjazdu ciężkiego sprzętu mechanicznego. Nie wolno dopuścić do przesuszenia gruntu w sąsiedztwie brył korzeniowych drzew - w okresie suchej słonecznej pogody ściany wykopów powinny być osłonięte do czasu zasypania tkaniną jutową lub matą szkółkarską.

- Bieżąca pielęgnacja zieleni adaptowanej.

Przez cały czas trwania budowy należy zapewnić regularne podlewanie drzew w okresie suszy, cięcia sanitarne oraz zabiegi ochrony roślin w przypadku gradacji szkodników. Jeśli pomimo zachowania ostrożności, podczas robót wystąpią uszkodzenia pni, korzeni lub gałęzi koron drzew i krzewów, należy wykonać profesjonalne cięcie pielęgnacyjne zgodnie z zasadami chirurgii drzew, zabezpieczając ubytki kory i rany po cięciach preparatem Santar SM, Dendromal lub Funaben 3.

13. PROJEKT ZIELENI

13.1. Stan istniejący

Wschodnia elewacja budynku zlokalizowanego na w/w działce oraz elewacje budynków po drugiej stronie ul. Moniuszki stanowią architektoniczne ściany wnętrza ogrodu. Efekt ten jednocześnie powiększa optycznie przestrzeń ogrodu i wzmacnia kameralność tego miejsca.

13.2. Założenia projektowe

- Ogólny charakter
- Podstawą projektu jest utrzymanie wrażenia przestrzenności w tym niewielkim ogrodzie śródmiejskim. Określające miejski charakter projektowanego „wnętrza” ściany otaczających budynków nie będą przesłaniane wysoką roślinnością (poza ścianą szczytową w północnej granicy bezpośrednio przylegającą do ogrodu). Ogród projektuje się jako geometryczne założenie nawiązujące formalnie do geometrycznego detalu jaki znaleźć można na elewacji i panelach żeliwnych historycznego ogrodzenia. Projektowana zieleń ma oddawać charakter dawnego XIX-wiecznego ogrodu śródmiejskiego.
- W nawiązaniu do najbardziej charakterystycznego elementu dekoracji budynku, czyli muralu reklamowego „Pewexu” – Motyla oraz w trosce o zmniejszającą się ilość terenów zielonych atrakcyjnych dla dzikich zapylaczy - doboru roślin dokonano wg klucza „atrakcyjności” dla tych właśnie owadów oraz zaplanowano w północnej granicy ogrodu przestrzeń utrzymywaną „na dziko” aby stworzyć miejsce do żerowania również dla gąsienic motyli.
- Motyle preferują kwiaty w barwach fioletowych i żółtych. Tak kwitnące rośliny najlepiej sadzić w grupach, tworzących barwne plamy, ponieważ motyle widzą kolory, a nie szczegóły.
- Projekt zieleni zakłada minimalizację prac pielęgnacyjnych przy zieleni, skupiając się na pracach głównie w okresie wczesnowiosennym, w którym przewiduje się przycięcie zaschniętych części bylin. Odtwarzane runo parkowe/ trawnik, z założenia mają stanowić obszar koszony w zależności od planowanego przeznaczenia przestrzeni maksymalnie 2-3 krotnie w ciągu roku z uwagi na występujące na jego obszarze rośliny cebulowe.
- Drzewa

Nie projektuje się nasadzeń nowych drzew z uwagi na zaawansowany wiek już obecnych okazów oraz niewielką powierzchnię opracowywanego terenu. Obecne już gatunki (jak lipa szerokolistna czy kasztanowiec pospolity) są atrakcyjne dla owadów.

- Krzewy

Północna rabata „na dziko”: planowane są krzewy kwitnące takie jak: dereń jadalny, kruszyna pospolita, świdośliwa kanadyjska oraz pnącza takie jak wiciokrzew Hecrotta w różnych odmianach. Buforowa rabata centralna: oczar pośredni „Primavera”, kalina wonna, świdośliwa kanadyjska, laurowiśnia „Otto Luyken”.

- Byliny

Północna rabata „na dziko”: pokrzywa, podagrycznik pospolity, przytulia czepna, orliki i przywrotnik w odmianach.

Buforowa rabata centralna: zawilec chiński, pióropusznik strusi, aster rozkrzewiony, żywokost wielkokwiatowy.

Niskie rabaty bylinowe „dla motyli”: krwiciąg lekarski, firletka poszarpana, firletka wieńcowa, Floks sztydasty 'Purple Beauty' uzupełnione o rośliny cebulowe oraz astry w kolorach fioletowym i żółtym.

- Roślinność okrywowa i runo parkowe

Projekt zakłada obecność zróżnicowanego gatunkowo runa parkowego uzupełnionego o rośliny cebulowe takie jak: zawielec gajowy, kokorycz pusta, cebulica syberyjska 'Alba', pierwiosnek wyniosły, tulipan dziki, śnieżyca wiosenna, fiołek wonny.

- Nawierzchnie utwardzone

Ogrodzenie od ul. Moniuszki zostanie przebudowane zgodnie z odrębnym projektem (lokalizacja zjazdu, brama wjazdowa i furtka piesza). Istniejąca powierzchnia betonowa w ogrodzie przewidziana jest do rozbiórki. Planowane są miejsca parkingowe dla samochodów o wodoprzepuszczalnej mineralno- żywicznej nawierzchni oraz stojaki rowerowe i ścieżki piesze o wodoprzepuszczalnej nawierzchni mineralnej.

- Wykonywanie nasadzeń roślinnych

- Wymagania jakim powinien odpowiadać materiał roślinny

Jeżeli zieleń będzie zakładana w okresie wczesnowiosennym przed rozpoczęciem wegetacji lub jesiennym tuż po jej zakończeniu, dopuszcza się sadzenie materiału kopanego z

gruntu o podobnych parametrach, lub materiału z bryłą korzeniową. Rośliny powinny mieć dobrze wykształconą część nadziemną, proporcjonalną, zdrową i nie połamaną, bez uszkodzeń mechanicznych lub objawów chorobowych.

Wszystkie rośliny powinny wykazywać cechy danego gatunku i odmiany oraz spełniać wymogi dobrego materiału roślinnego, określone w Związku Szkółkarzy Polskich (wyd. Z.Sz.P., Warszawa 2013).

Rośliny w pojemnikach powinny mieć silnie przerośniętą bryłę korzeniową w całej objętości pojemnika. Część nadziemna roślin o płożącym typie wzrostu powinna pokrywać całkowicie powierzchnię doniczki z zapasem 10cm poza jej brzegi.

Rośliny z bryłą korzeniową powinny mieć bryłę dobrze przerośniętą i odpowiednio dużą, w zależności od gatunku i odmiany i wielkości rośliny. Bryła korzeniowa powinna być zabezpieczona tkaniną, rozkładającą się najpóźniej w ciągu półtora roku po posadzeniu. Bryły drzew liściastych o obwodzie pnia powyżej 14cm muszą być dodatkowo zabezpieczone drucianą siatką z drutu nieocynkowanego. Rośliny sadzić należy wraz z zabezpieczeniem bryły korzeniowej zarówno tkaniną, jak i drutem, można jedynie poluzować zabezpieczenie przy szyjce korzeniowej.

Rośliny bez bryły czyli z gołym korzeniem muszą mieć rozbudowany i zdrowy system korzeniowy, zachowujący proporcje w stosunku do części nadziemnej rośliny.

Zakłada się że byliny będą sadzone wyłącznie z pojemników. Podłoże w pojemnikach z bylinami powinno być równomiernie przerośnięte korzeniami, bryła korzeniowa ma pozostać w całości po usunięciu pojemnika. Korzenie nie mogą być nadmiernie splątane. Wierzchołki korzeni powinny być jasne i żywotne.

W okresie wegetacji rośliny mają być silne, bez widocznych uszkodzeń mechanicznych i objawów chorobowych, właściwie wybarwione. Bryła korzeniowa lub korzenie nie mogą być przesuszone.

Materiał roślinny należy zakupić w pierwszym wyborze.

- Sadzenie roślin i zalecenia pielęgnacyjne

Planuje się nowe nasadzenie krzewów. Krzewy wysokie na gruncie rodzimym należy sadzić z całkowitym zaprawianiem dołów (niezależnie od wymiany wierzchniej 20cm warstwy podłoża). Całą powierzchnię nasadzeń wyściółkować należy 5cm warstwą kory drobnej, sortowanej.

14. Załączniki

-Inwentaryzacja Dendrologiczna autorstwa dr inż. arch. Kraj. Wojciech Bobek

Opracował: mgr inż. arch. Miłosz Sanetra

mgr inż. arch. Miłosz Sanetra
Uprawnienia budowlane
do projektowania bez ograniczeń
w specjalności architektonicznej
nr ewid. MPOIA/038/2009

WOJEWÓDZKI URZĄD
OCHRONY ZABYTKÓW
WŁÓDZI